

ЭМ, ЭМНЭЛГИЙН ХЭРЭГСЛИЙН ХЯНАЛТ, ЗОХИЦУУЛАЛТЫН ГАЗРЫН 2024 ОНЫ ЖИЛИЙН ЭЦСИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛИЙН ТАЙЛАН

Д/д	Стратеги төлөвлөгөө болон үндэслэж байгаа бусад бодлогын баримт бичиг, хууль тогтоомж	Төсөв	Шалгуур үзүүлэлт	Суурь түвшин	Зорилтот түвшин	Хүрсэн түвшин буюу хэрэгжилт /хүрээгүй бол тайлбар/	Гүйцэтгэлийн хувь
Стратеги төлөвлөгөөний зорилго: Эм, эмнэлгийн хэрэгслийн чанар, аюулгүй байдал, хүртээмжийг нэмэгдүүлэх зорилгоор хүн амыг олон улсын стандартын шаардлагад нийцсэн чанартай, аюулгүй, эмчилгээний өндөр идэвхтэй эм, эмнэлгийн хэрэгслээр хангаж, нотолгоонд суурилсан хараат бус мэдээллийг баталгаажуулан түгээж, үйл ажиллагаандаа дэвшилтэт техник технологи ашиглан олон талт, тогтвортой хамтын ажиллагааг хэрэгжүүлнэ.							
Зорилт 1. Эм, эмнэлгийн хэрэгслийн хяналт, зохицуулалтын үйл ажиллагааг нэгдсэн зохицуулалтаар хангаж, төрөөс баримтах бодлогыг хэрэгжүүлнэ.							
1.	БСТ 1.1, 5.1, 5.2, 7.2, 8.1, 11.1, 11.5 Арга хэмжээ 1.1. Эм, эмнэлгийн хэрэгсэл, тоног төхөөрөмжийн хяналт, зохицуулалттай холбоотой эрх зүйн орчныг сайжруулна.	300 сая (улсын төсөв) 50 сая (улсын төсөв)	Хууль, журмын төсөлд хүргүүлсэн саналын тоо Батлагдсан журам Батлуулсан САЗ-ын тоо	Хууль, журмын төсөлд 2023 онд нийт 20 санал хүргүүлсэн. Агентлагийн даргаар 2023 онд нийт 8 журам, 190 САЗ батлуулсан.	Хууль, журманд 10-аас дээш удаа санал хүргүүлж, байгууллагын үйл ажиллагаанд мөрдөгдөж байгаа журам, САЗ-ыг шинээр батлагдсан хууль эрх зүйн зохицуулалтыг тусган шинэчлэн боловсруулж, агентлагийн даргын тушаалаар 4 журам, 25 САЗ батлуулсан байна.	Батлагдсан хууль-1, журам-6, хүргүүлсэн саналын тоо-200. Үүнд: - “Эм, эмнэлгийн хэрэгслийн тухай хууль”-ийн шинэчилсэн найруулгыг 2024 оны 6 дугаар сарын 05-ны өдрийн УИХ-ын нэгдсэн чуулганаар батлуулж, бусад дагалдах хууль, журманд 200 гаруй саналыг холбогдох газруудад хүргүүлсэн. - Мансууруулах эм, сэтгэц нөлөөт бодисын хууль бус эргэлттэй тэмцэх тухай хуулийн төсөлд нийт 60 заалт бүхий саналыг Хууль зүй, дотоод хэргийн яаманд 01/862 тоот албан бичгээр хүргүүлсэн. - Монгол Улсын Засгийн газрын 42 дугаар тогтоолоор “Олон улсын чанарын шаардлага хангасан хүний эм, эмнэлгийн хэрэгсэл, биобэлдмэл, вакциныг гадаад улсын үйлдвэрлэгчээс, эсхүл олон улсын байгууллагаас шууд болон дамжуулан худалдан авах журам” 2024 оны 01 дүгээр сарын 25-ны өдөр батлагдсан. Батлагдсан журмын тоо-5, журманд хүргүүлсэн саналыг тоо-1	100

					- Эм, эмнэлгийн хэрэгсэлд импорт, экспортын мэдүүлэг олгох журмыг батлуулсан. - Зоонозын өвчин судлалын үндэсний төвийн дэргэдэх эмийн улсын нөөцийн агуулахад олон улсын хавдрын эм хадгалах журамд нийцүүлэн “Хүүхдийн хорт хавдарын эмийн хангамж, хүртээмжийг сайжруулах дэлхийн платформ” санаачлагын хүрээнд: 1. Эм, барааны зохистой нөөц бүрдүүлэлт, хяналтын болон нөөцийн удирдлагын системийн журам 2. Температурын тусгай нөхцөлтэй эм бараа хадгалах хэрэгслийн ажиллагаа доголдоход яаралтай хэрэгжүүлэх журам 3. Хүйтэн хэлхээний температурыг бүртгэх, хянах стандарт ажлын журам 4. Агуулахын температур, чийгийн хэмжээг бүртгэх, хянах стандарт ажлын журам гэсэн 4 журмыг боловсруулж, батлуулсан - “Хөнгөвчлөх тусламж, үйлчилгээ үзүүлэх журмын төсөл”-д оруулах саналыг Эрүүл мэндийн яаманд 01/926 дугаар албан бичгээр хүргүүлсэн. Батлуулсан САЗ-ын тоо-39 - Эмийн бүртгэлийн үйл ажиллагаанд мөрдөгдөж байгаа 14 САЗ-ыг агентлагийн даргын 2023 оны А/233 дугаар тушаал, Эрүүл мэндийн сайдын 2024 оны 7 дугаар ... тушаалд орсон өөрчлөлтийг тусган шинэчлэн боловсруулж, эмийн бүртгэлийн үйл ажиллагааны процессын зураглалыг шинэчлэн гаргаж, батлуулсан. - Тусгай зөвшөөрлийн үйл ажиллагаатай холбоотой 2 САЗ батлуулсан. Тусгай зөвшөөрлийн гэрчилгээ гээгдүүлсэн үйл ажиллагааны САЗ, тусгай зөвшөөрлийн хугацаа сунгах САЗ-т Эрүүл мэндийн сайдын 2023 оны А/383, А/402 тушаалыг	
--	--	--	--	--	--	--

						үндэслэн нийт 3 заалт, 1 бүлэг өөрчлөлтийг нэмж батлуулсан. - Эм, эмнэлгийн хэрэгслийн хяналт, зохицуулалтын чиглэлийг хэрэгжүүлэх үйл ажиллагаанд хэрэглэх САЗ - Биобэлдмэлийн аюулгүй байдлыг хангах, оролцогч талуудтай мэдээлэл солилцох САЗ - Эм шинжлэх лабораторид 2024 онд худалдан авалт хийсэн 18 багажны ажиллуулах зааврыг орчуулж, САЗ-ыг боловсруулж, батлуулсан. - Хуурамч, стандартын бус эмийг илрүүлэх, тандалт судалгаа хийх САЗ-ыг боловсруулж, батлуулсан. - Эмийн сонголт-Зайлшгүй шаардлагатай эмийн сонголт хийх САЗ-ыг шинэчлэн батлуулсан.	
2.	Арга хэмжээ 1.2 Улсын хилээр төрийн хяналт дор нэвтрүүлэх бараа бүтээгдэхүүний журамд нэмэлт өөрчлөлт оруулах саналыг боловсруулна.		Хүргүүлсэн саналын тоо	-	Тус журамд оруулах саналыг боловсруулж, ЭМЯ-нд хүргүүлсэн байна.	Хүргүүлсэн санал-2. Үүнд: 1.Улсын хилээр төрийн хяналтын дор нэвтрүүлэх бараанд экспорт, импортын лиценз олгох журамд нэмэлт өөрчлөлт оруулах саналыг Гаалийн ерөнхий газарт 2024 оны 4 дүгээр сарын 26-ны өдрийн 01/638 дугаар албан бичиг хүргүүлж, эмчилгээ, урьдчилан сэргийлэх зориулалттай эд эрхтэн, донорын цус, бичил биетний өсгөвөр зэрэг барааны ангиллын код өөрчлөгдсөн эсэх талаар тодруулга авсан. Гаалийн ерөнхий газраас БТКУС-д үндэслэсэн гадаад худалдааны барааны ангиллын жагсаалтыг ГЕГ-ын даргын 2022 оны А/145 дугаар тушаалаар шинэчилсэн бөгөөд эмчилгээ, урьдчилан сэргийлэх зориулалттай эд эрхтэн, донорын цус, бичил биетний өсгөвөр зэрэг барааны зарим ангиллын кодыг хүчингүй болгосон болохыг мэдэгдэж жагсаалтыг ирүүлсэн. Уг өөрчлөлтийг тусган улсын хилээр лицензтэй нэвтрүүлэх кодолсон	100

						барааны жагсаалт, журманд нэмэлт өөрчлөлт оруулах саналыг Эрүүл яаманд хүргүүлсэн.	
3.	БСТ 4.3 Арга хэмжээ 1.3 Анагаах ухааны Ёс зүйн хяналтын хорооны үйл ажиллагаатай уялдуулж, эмийн эмнэлзүйн туршилтын журмын төслийг боловсруулна.	52 сая (улсын төсөв) 50 сая (улсын төсөв)	Хүргүүлсэн журмын төсөл	-	Журмын төслийг боловсруулж, ЭМЯ-нд хүргүүлсэн байна.	Агентлагийн даргын 2024 оны 6 дугаар сарын 04-ний өдрийн А/117 дугаар тушаалаар “Шинэ эмийн эмнэлзүйн туршилт явуулах журам”-ыг боловсруулах ажлын хэсгийг байгуулж, ажлын төлөвлөгөө, удирдамжийн дагуу шинэ эмийн эмнэлзүйн туршилтын журмын төслийг Эрүүл мэндийн яаманд хүргүүлсэн.	100
4.	Арга хэмжээ 1.4 Монгол улсад бүртгэх БИБ-ний тунгийн хязгаар, нэр төрлийн ангилалын жагсаалтыг боловсруулж, батлуулна.	3 сая төгрөг (улсын төсөв, төсөл, хөтөлбөр)	Батлагдсан жагсаалт	-	Жагсаалтын төслийг ДЗХ-аар хэлэлцүүлж, агентлагийн даргын тушаалаар батлуулсан байна.	Монгол улсад бүртгэх Эрүүл мэндийн нэмэлт бүтээгдэхүүний тунгийн хязгаар, нэр төрлийн ангиллын жагсаалтыг боловсруулж, жагсаалтын төслийг байгууллагын цахим хуудсанд 2024 оны 4 дүгээр сарын 23-ны өдөр байршуулж санал авсан. Биологийн идэвхт бүтээгдэхүүний салбар зөвлөлийн гишүүд, орон тооны бус шинжээчид болон байгууллага, аж, ахуйн нэгжээс ирүүлсэн саналыг тусгаж, 2062 нэрийн эрүүл мэндийн нэмэлт бүтээгдэхүүний жагсаалтыг үүсгэсэн боловч хууль эрх зүйн баримт бичигт Монгол улсад бүртгэх эрүүл мэндийн нэмэлт бүтээгдэхүүний тунгийн хязгаар, нэр төрлийн ангиллын жагсаалтын талаар тусгагдаагүй тул “Эм, эмийн түүхий эд, эрүүл мэндийн нэмэлт бүтээгдэхүүний журам” шинэчлэн батласны дараа батлуулахаар хүлээгдэж байна.	90
5.	БСТ 5.4 Арга хэмжээ 1.5 Бүртгэлийн шинжээчийн ажиллах журмыг шинэчлэн боловсруулна.	3 сая төгрөг (улсын төсөв, төсөл, хөтөлбөр)	Шинэчлэн батлагдсан журам Шинэчлэгдсэн үнэлгээний хуудас	Агентлагийн даргын 2023 оны А/233 дугаар тушаалаар батлагдсан журмыг	Бүртгэлийн шинжээч ажиллуулах журмыг ДЭМБ-ын удирдамжтай уялдуулж, шинэчлэн батлуулсан байна.	Шинэчлэн батлагдсан “Эм, эмнэлгийн хэрэгслийн тухай хууль”-тай нийцүүлэн “Бүртгэлийн шинжээч ажиллуулах журам”-ыг шинэчлэн боловсруулж, байгууллагын цахим хуудсанд 2024 оны 9 дүгээр сарын 12-ны өдрөөс эхлэн 30 хоног байршуулж, санал авч тусган журамд дараах заалуудын шинээр тусгасан. Үүнд:	70

				хэрэгжүүлэн ажиллаж байна.		- Бүртгэлийн шинжээчид “E-business” платформоор бүртгэлийн материалыг цахимаар хүлээн авч, ашиг сонирхлын зөрчилгүй гэдгээ илэрхийлэх, зөрчил үүссэн тухай мэдэгдэл, болон бүртгэлийн материалын дүгнэлтээ цахимаар оруулах талаар - Лабораторийн оношилгооны хэрэгслийн тухайд бусад улсад зөвшөөрөгдсөн байдал, Үндэсний чанарын гадаад үнэлгээний хөтөлбөрөөр үнэлэгдэж, зөвшөөрөгдсөн арга барилаар үнэлэгдсэн эсэх, тогтвортой байдлын судалгаа - Биоэквивалентын судалгааны талаарх ДЭМБ-ын удирдамжийн мэдээлэл - Шинжээчийн эрх үүрэг, гэрээг цуцлах зохицуулалтад нэмэлт оруулсан. Шинэчлэгдсэн үнэлгээний хуудас-1 - Түүхий эд, уламжлалт эмийн шалгуур хуудсыг шинэчилсэн.	
6.	Арга хэмжээ 1.6 Эм, эмийн түүхий эд, БИБ-ний бүртгэлийн журмыг шинэчлэн боловсруулсан төсөлд нөхцөл байдлын үнэлгээ хийнэ.	3 сая төгрөг (улсын төсө төсөл, хөтөлбөр)	Үнэлгээний тайлан	Эрүүл мэндийн сайдын 2019 оны А/295 дугаар тушаалыг хэрэгжүүлж байна.	Нөхцөл байдлын үнэлгээ хийж, тайланг ДЗХ-аар хэлэлцүүлж, ЭМЯ-нд хүргүүлсэн байна.	“Эм, эмнэлгийн хэрэгсэл, эмийн түүхий эд, эрүүл мэндийн нэмэлт бүтээгдэхүүний бүртгэлийн журам”-ыг шинэчлэн боловсруулж, 2024 оны 8 дугаар сарын 17, 10 дугаар сарын 30-ны өдөр тус бүр 30 хоногийн хугацаатай байгууллагын цахим хуудсанд байршуулж, ирүүлсэн саналыг тусган журмын төслийг боловсруулсан. Хууль зүй, дотоод хэргийн сайдын 2018 оны А/147 дугаар тушаалаар батлагдсан “Захиргааны хэм, хэмжээний актын төсөл бэлтгэх явцад нөлөөллийн шинжилгээ хийх аргачлал”-ын дагуу журмыг төсөлд үнэлгээ хийж, төслийг Эрүүл мэндийн яаманд 2024 оны 10 сарын 30-ны өдрийн 01/1792, 11 сарын 13-ны өдрийн 01/1955 дугаар албан бичгээр тус тус хүргүүлсэн.	100
7.	БСТ 1.2 Арга хэмжээ 1.7		Хэрэгжилтийн хувь	Байгууллагын дунд хугацааны	Тус төлөвлөгөөний 2024 онд хэрэгжүүлэх	2023-2026 онд хэрэгжүүлэх Байгууллагын хөгжлийн төлөвлөгөө нь 9 чиглэлийн хүрээнд нийт 87 ажлыг хэрэгжүүлэхээр багтаасан. 2024	90

	Байгууллагын дунд хугацааны хөгжлийн төлөвлөгөөг хэрэгжүүлнэ.			хөгжлийн төлөвлөгөө	арга хэмжээг бүрэн хэрэгжүүлсэн байна.	онд эм, эмнэлгийн хэрэгслийн зохицуулалтын 9 чиглэлээр 53 шалгуур үзүүлэлтийн дагуу 66 арга хэмжээ тусгагдаж, тайланг 6 газар, 2 хэлтэс болон Эм шинжлэх лаборатори буюу нийт 9 нэгжээс хүлээн авч нэгтгэсэн байна.	
8.	ЗГҮАХ 2.1.8.3 Арга хэмжээ 1.8 Эм, эмнэлгийн хэрэгсэл, тоног төхөөрөмжийн чанар, аюулгүй байдлыг хангах үйл ажиллагааны төлөвлөгөө (2022-2025)-ний хэрэгжилтийг хангаж ажиллана.	-	Төлөвлөгөөний хэрэгжилтийн хувь	Батлагдсан төлөвлөгөө	Эрүүл мэндийн сайдын 2022 оны А/450 дугаар тушаалаар батлагдсан төлөвлөгөөнд тусгагдсан арга хэмжээг бүрэн хэрэгжүүлсэн байна.	Эрүүл мэндийн сайдын 2022 оны А/450 дугаар тушаалаар “Эм, эмнэлгийн хэрэгсэл, тоног төхөөрөмжийн чанар, аюулгүй байдлыг хангах үйл ажиллагааны төлөвлөгөө”-г 2022-2025 онд хэрэгжүүлэхээр баталж, 2024 онд 3 зорилтын хүрээнд 19 арга хэмжээ хэрэгжүүлэхээр төлөвлөсөн байна. Үүнээс 90-100 хувийн хэрэгжилттэй-9 арга хэмжээ, 70-90 хувийн хэрэгжилттэй-4 арга хэмжээ, 30-50 хувийн хэрэгжилттэй-6 арга хэмжээ байна. Төлөвлөгөөний хэрэгжилтийг хавсралт-1	70
9.	БСТ 1.3 Арга хэмжээ 1.9 Бүсийн эсвэл бусад орны эмийн зохицуулалтын байгууллагатай хамтын ажиллагааг эхлүүлж, зохицуулалтын шийдвэр гаргалтад итгэлцлийн зохистой дадлыг хэрэгжүүлнэ.	-	Хамтран хэрэгжүүлсэн үйл ажиллагаа	ДЭМБ-ын итгэлцлийн зохистой дадлын удирдамж (GRP) ДЭМБ-ын техникийн дэмжлэгтэй 9 төсөл хэрэгжүүлсэн.	ДЭМБ-ын итгэлцлийн зохистой дадлын удирдамжийг хэрэгжүүлдэг бусад улсын эмийн зохицуулалтын байгууллагын судалгаа хийж, удирдамжийг орчуулж, гарын авлага гаргаж, олон улсын 1 байгууллагатай хамтын ажиллагаа эхлүүлсэн байна.	1. Гадаад улсын ижил төстэй байгууллагын үйл ажиллагаанаас туршлага судлах, хамтын ажиллагааны тэргүүлэх чиглэлийг тодорхойлох зорилгоор Бүгд Найрамдах Польш улс, Оросын холбооны улс, Бүгд Найрамдах Солонгос улс, Япон улсуудын зохицуулалтын байгууллагуудын үйл ажиллагааг судалж, Бүгд Найрамдах Польш улсын элчин сайдын яам, Америкын нэгдсэн улсын элчин сайдын яам болон тус улсуудын гадаад явдлын яамны ази номхон далайн бүсийг хариуцсан хэлтсийн даргатай уулзалт зохион байгуулж, цаашдын хамтын ажиллагааг хэлэлцсэн. 2. ДЭМБ-ын Монгол дахь суурин төлөөлөгч Сокорро Эскаланте болон холбогдох хүмүүстэй уулзалт зохион байгуулж, цаашид хэрэгжүүлэх арга хэмжээний талаар санал солилцож, хамтын ажиллагааны тэргүүлэх чиглэл гаргасан. 3. ДЭМБ-ын дэлхийн нийтийн эрүүл мэндийн асуудал хариуцсан мэргэжилтэнтэй хамтарч олон улсын жишигт лабораторийн	70

						тухай сургалт, уулзалт, семинар зохион байгуулсан. ДЭМБ-ын Ази номхон далайн бүсийг хариуцсан газартай холбогдож, эмийн зохицуулалтын сайн дадал болон хангамж түгээлтийн сайн дадалын хүрээнд нийт 3 өдрийн вебинар зохион байгуулсан.	
10.	БСТ 1.4 Арга хэмжээ 1.10 Олон улсын удирдамж, стандартын дагуу эмийн зохицуулалтын байгууллагын чанарын удирдлагын тогтолцоог нэвтрүүлнэ.	25 сая (улсын төсөв)	Эрсдэлийн менежментийн төлөвлөгөө Сургалтад хамрагдсан хүний тоо Гарын авлага	ДЭМБ-ын батлагдсан чанарын гарын авлага Эмийн зохицуулалтын байгууллагын чанарын удирдлагын тогтолцооны гадаад сургалтад 2 албан хаагч хамрагдсан.	Эмийн зохицуулалтын байгууллагын чанарын удирдлагын тогтолцоог хэрэгжүүлэх төлөвлөгөөг батлуулж, гарын авлага боловсруулан хүний нөөцөө чадавхжуулсан байна.	Эмийн зохицуулалтын байгууллагын чанарын удирдлагын тогтолцоог нэвтрүүлэх батлсагдсан төлөвлөгөөний хүрээнд Эм зүйн мэргэжлээр төгсөгчдийн холбоо НҮТББ-тай хамтран Эм, эмнэлгийн хэрэгслийн хяналт, зохицуулалтын газрын үйл ажиллагаанд ДЭМБ-ын “Үндэсний зохицуулалтын байгууллагад чанарын менежментийг хэрэгжүүлэх шаардлага” удирдамж болон Олон улсын ISO 9001:2015 стандартыг хэрэгжүүлэх бэлтгэлийг хангах, хүний нөөцийг чадавхжуулах зорилгоор “Чанарын менежментийн тогтолцоо, ач холбогдол” сургалтыг байгууллагын нийт албан хаагчдад 2024 оны 3 дугаар сарын 13-ны өдөр зохион байгуулсан. Мөн стандартыг нэвтрүүлэхэд зөвлөх үйлчилгээ авах зарыг байгууллагын цахим хуудсанд нээлттэй байршуулж, 1 байгууллагаас үнийн санал ирүүлсэн. Байгууллагын 2025 оны төсвийн төсөөлөлд чанарын удирдлагын тогтолцоо нэвтрүүлэхэд шаардлагатай төсвийн төсөөллийг оруулсан.	50
11.	БСТ 1.5 Арга хэмжээ 1.11 Эм зүйн салбарын сайн засаглал (Эм зүйн салбарын үзүүлэлт, зохицуулалтын үйл ажиллагааны мэдээлэл, өргөдөл, гомдол, санал, хүсэлтийн хувь)-ыг	-	Эм зүйн салбарын үзүүлэлт Сэтгэл ханамжийн судалгааны дүн Өргөдөл, гомдол, санал, хүсэлт	Эм зүйн салбарын үзүүлэлт 2022 он сэтгүүл Өргөдөл, гомдол, санал, хүсэлтийг 100 хувь шийдвэрлэсэн.	Эм зүйн салбарын сайн засаглалын бэхжүүлэх үйл ажиллагаа зохион байгуулах ажлын хэсэг байгуулсан байна. Сэтгэл ханамжийн судалгаа хийж, 3.9-ээс үнэлгээ авсан байна.	“Эм зүйн үзүүлэлт-2023” оны сэтгүүлийг 2 бүлгийн 62 үзүүлэлтээр 300 ширхэгийг хэвлүүлсэн. Эм зүйн салбарын үндсэн үзүүлэлтийг эмхэтгэн гаргах нь бодлого боловсруулагч, шийдвэр гаргагч болон бусад хэрэглэгчид эрүүл мэндийн салбарын ил тод, хариуцлагатай байдлыг бэхжүүлэхэд чухал ач холбогдолтой байдаг. Хүн ам зүйн болон эрүүл мэндийн үзүүлэлт, эм зүйн салбарын ерөнхий үзүүлэлт, хүний нөөцийн үзүүлэлт, эдийн засгийн үзүүлэлт, эмийн зохицуулалт, эмнэлгийн тоног	100

	бэхжүүлж, ил тод байдлыг хангана.			2023 оны сэтгэл ханамжийн судалгааны дүн 3.9 үнэлэгдсэн.		төхөөрөмжийн шалгалт тохируулга үйл ажиллагааны агуулгыг багтаасан. Сэтгүүл гаргах ажлын хэсгийг 2024 оны А/34 дугаар тушаалаар батлуулж, тоон мэдээлэл цуглуулахаар 15 байгууллагад (21 аймгийн эрүүл мэндийн газар, Нийслэлийн Эрүүл мэндийн газар, Эрүүл мэндийн хөгжлийн төв, Эрүүл мэндийн даатгалын ерөнхий газар ЭМЗУИС, Этүгэн Их Сургууль, ШАУИС, МҮИС, Хүрээ Мэдээлэл Холбоо, Технологийн Дээд Сургууль, Энэрэл Дээд Сургууль, Оточ Манранба Дээд Сургууль, ШУТИС-Эрчим Хүчний Сургууль, АШУҮИС-Ийн Эмзүйн Сургууль, Говь-Алтай, Дархан, Дорноговь Аймгийн Анагаах Ухааны Коллеж) хүргүүлж, 14 байгууллагаас албан бичгээр ирүүлсэн тоон мэдээллийг 2023 оны үзүүлэлтийн нэгтгэлд оруулж, Сэлэнгэ пресс ХХК-тай ажил гүйцэтгэх ЭЭХХЗГ-03/45 дугаартай гэрээ байгуулж, хэвлүүлсэн. Сэтгэл ханамжийн судалгаа Байгууллагын үйл ажиллагааны талаар харилцагч байгууллагуудаас цахимаар сэтгэл ханамжийн судалгаа авсан. Тус судалгаа Эрүүл мэндийн хөгжлийн төвийн 1313.mn статистик мэдээллийн санд бүртгэгддэг бөгөөд судалгаанд 222 хэрэглэгч хамрагдсан байна. Судалгаанд агентлагийн үйл ажиллагаатай холбоотой мэдээллийг авахад нийт оролцогчийн 55,4 хувь хялбар, 44,6 хувь хүндрэлтэй гэж хариулсан ба нийт хэрэглэгчийн 21,8 хувь эмийн бүртгэлийн асуудлаар, 14,3 хувь эмийн аюулгүй байдал, 13,1 хувь лиценз, тусгай зөвшөөрөл, 7,4 хувь эмийн чанар, 6,9 хувь эм хангамж, 4,6 хувь лаборатори, 1,7 хувь тендер, 30,3 хувь бусад асуудлаар хандсан байна. Мөн байгууллагын 2024 оны үйл ажиллагаанд хэрэглэгчийн үнэлгээ хийх хөндлөнгийн байгууллага сонгон шалгаруулах ажлын комисс гарч байгууллагын цахим хуудсанд зар
--	-----------------------------------	--	--	--	--	--

						байршуулж, “Нэг бүс, нэг зам” олон улсын хөгжлийн судалгааны академи хэрэглэгчийн үнэлгээ хийсэн. Үнэлгээний тайланг 2024 оны 11 сарын 28-ны өдөр хүлээн авч Эрүүл мэндийн хөгжлийн төвд 12 сарын 15-ны өдрийн 01/2162 албан бичгээр хүргүүлсэн. Байгууллагад 2024 онд нийт 748 өргөдөл, гомдол ирсэн байна. Үүнээс: Шийдвэрлэлтээр авч үзвэл: 1.Хуулийн хугацаанд шийдвэрлэсэн-649. Шийдвэрлэлт 86,7 хувь. 2.Хугацаа хоцорч шийдвэрлэсэн-99. Үүнд: - Эмийн бүртгэлийн хэлтэс-42 - Захиргаа, удирдлагын газар-35 - Эм хангамжийн газар-11 - Чанарын хяналтын газар-6 - Эмийн аюулгүй байдлын тандалт, судалгааны газар-1 - Эмнэлгийн тоног төхөөрөмжийн газар-1 - Лиценз, зөвшөөрлийн зохицуулалтын газар-1 - Эм шинжлэх лаборатори-1 - Ёс зүйн дэд хороо-1 Хүлээн авсан байдлаар авч үзвэл: - Иргэд олон нийттэй харилцах 1111 төвөөр дамжуулан ирсэн-410 - Иргэнээс ирсэн-155 - Албан хаагчдаас ирүүлсэн-183 Ирүүлсэн хэлбэрээр авч үзвэл: - Гомдол-298 - Хүсэлт-356 - Санал-93 - Мэдээлэл-1 Өргөдөл, гомдлын шийдвэрлэлтийн мэдээллийг улирал бүр байгууллагын цахим хуудасны үйл ажиллагаа цэсийн “Өргөдөл гомдол” хэсэгт нийтэлж, иргэд олон нийтэд ил тод мэдээлсэн.	
12.	Арга хэмжээ 1.12 Байгууллагын үйл ажиллагаанд	-	Батлагдсан төлөвлөгөө	Байгууллагын үйл ажилгаанд дотоод хяналт	Дотоод хяналт шалгалт, үнэлгээний үр дүнг удирдлагад	Байгууллагын үйл ажиллагаанд 2024 онд дотоод хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ хийх ажлын төлөвлөгөөг 01 дүгээр сарын 28-ны өдөр	100

	төлөвлөгөөт болон төлөвлөгөөт бус дотоод хяналт шалгалт хийж, илэрсэн зөрчлийг арилгуулах арга хэмжээ зохион байгуулна.		Илэрсэн зөрчлийг арилгасан арга хэмжээний тоо Тайлан	шалгалт, үнэлгээ 8 удаа хийсэн.	танилцуулж, хяналтаар илэрсэн зөрчлийг арилгуулах зөвлөмжийг хүргүүлж, зөрчлийг арилгуулах арга хэмжээг авч хэрэгжүүлсэн байна.	агентлагийн даргаар батлуулж, жилийн эцсийн байдлаар төлөвлөөт 8 дотоод хяналт, төлөвлөгөөт бус 2 дотоод хяналт хийсэн байна. Үүнд: 2023 онд гадаадын зээл, тусламжаар хэрэгжсэн төсөл, арга хэмжээний хэрэгжилтэд дотоод хяналт шалгалт хийх, удирдамж, төлөвлөгөөг 3 дугаар сарын 20- ны өдөр батлуулж, 3 дугаар сарын 21-ний өдрөөс 4 дүгээр сарын 04-ний өдрийн хугацаанд хэрэгжүүлж, 8 зөвлөмж болон тайланг төсөл, хөтөлбөр хариуцсан мэргэжилтэн, удирдлагуудад танилцуулсан. Төсөл хөтөлбөр (төсөв)-ийн хөрөнгийг зориулалтын дагуу бусаар зарцуулахгүй байх, уг хөрөнгөөс байгууллагын албан хаагчдад болон ажлын хэсгийн бүрэлдэхүүнд урамшуулал олгож байгааг таслан зогсоох, 2022-2023 онд хэрэгжүүлсэн төсөл арга хэмжээний гүйцэтгэлд дотоод шалгалт хийж, үр дүнг холбогдох албан тушаалтнуудад танилцуулсан. - Эм шинжлэх лабораторийн “Сорилтын болон шалгалт тохируулгын лабораторийн чадавхид тавих шаардлага MNS/ISO IEC 17025:2018 стандартын “Нөөцөд тавих шаардлага”, “Үйл явцад гарах шаардлага”, “Менежментийн тогтолцоонд тавих шаардлага”-уудын хүрээнд дагалдан гарсан журам, гарын авлага болон агентлагийн даргын 2022 онд А/184 дугаар тушаалаар баталсан “Бүтээгдэхүүний дээж шинжлэх журам”-ын хэрэгжилтэд дотоод хяналт шалгалт хийх удирдамж, төлөвлөгөөг 3 дугаар сарын 27-ны өдөр батлуулж, 4 дүгээр сарын 21-ний өдрөөс 4 дүгээр сарын 04-ний өдрийн хугацаанд хэрэгжүүлж, баримт бичгийн хэрэгжилт болон шинжээчдийн үйл ажиллагаанд босоо мөшгих хяналтад нийт 25 үл тохирол илэрч 22 арга хэмжээг	
--	--	--	--	--	--	--	--

						сайжруулах боломжийг гарган тайланг удирдлагад танилцуулан 11 дүгээр сарын 20-ны өдөр зөвлөмжийн биелэлтийг авсан. 3. Агентлагт ирсэн гомдлын дагуу төлөвлөгөөт бус хяналт шалгалтыг гүйцэтгэж, танилцуулгыг 01/102 дугаар албан бичгээр Эрүүл мэндийн яаманд хүргүүлсэн. 4. Авлигатай тэмцэх газраас 2023 онд тус газарт хяналт шалгалт хийсэнтэй холбогдуулан илэрсэн зөрчлийг арилгуулах талаар зөвлөмж ирүүлсэний дагуу зөвлөмжид дурдсан арга хэмжээг хэрэгжүүлэн Авлигийн эсрэг хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.6-т заасны дагуу биелэлт үр дүнгийн талаарх танилцуулгыг 2024 оны 3 дугаар сарын 01-ний өдөр хүргүүлсэн. 5. Тус газрын албан тушаалтнуудтай холбоотой 2 удаа төлөвлөгөөт бус хяналт шалгалтыг гүйцэтгэж, танилцуулгыг холбогдох эрх бүхий байгууллагад хүргүүлсэн. 6. Тус газрын албан тушаалтнууд төрийн жинхэнэ албан хаагчийн албан үүргийг түр орлон гүйцэтгэж байгаа болон 2024 онд илүү цагаар ажилласан албан тушаалтнуудын үйл ажиллагаанд дотоод хяналт шалгалт хийж илэрсэн асуудлыг “Даргын зөвлөл”-хурлаар 9 дүгээр сарын 05-ны өдөр танилцуулсан. Мөн зөрчлийг арилгах хугацаатай үүрэг өгсөний дагуу холбогдох албан тушаалтнуудаас биелэлтийг гаргуулж, “Даргын зөвлөл”-ийн хурлаар танилцуулсан. 7. Авлигатай тэмцэх газраас 2023 онд тус газарт хяналт шалгалт хийсэнтэй холбогдуулан илэрсэн зөрчлийг арилгуулах талаар зөвлөмж ирүүлсэний дагуу зөвлөмжид дурдсан арга хэмжээг хэрэгжүүлэн Авлигийн эсрэг хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.6-т заасны дагуу нэмэлт	
--	--	--	--	--	--	--	--

						ажлын биелэлтийг 10 дугаар сарын 01-ний өдөр хүргүүлсэн. 8. Эмнэлгийн тоног төхөөрмжийн газарт 2023, 2024 оны үйл ажиллагаанд хяналт шалгалт хийх удирдамж, төлөвлөгөөг 10 дугаар сарын 18-ны өдөр батлуулж, 10 дугаар сарын 21-ний өдрөөс 11 дүгээр сарын 01-ний өдрийн хушацаанд хэрэгжүүлж, баримт бичгийн хэрэгжилт болон мэргэжилтнүүдийн үйл ажиллагаанд нийт 22 үл тохирол илэрч 18 залруулах ажиллагаа, 4 сайжруулах боломжийг гарган тайланг удирдлагад танилцуулж, 12 дугаар сарын 16-ны өдөр зөвлөмжийн хэрэгжилтийг авахаар ажиллаж байна.	
13.	ЗГҮАХ 2.1.8 БСТ 1.6 Арга хэмжээ 1.13 Хүний нөөцийн хөгжлийн тогтвортой байдлыг хангана.	-	Нийгмийн баталгаа хангах хөтөлбөрийн хэрэгжилтийн хувь Зохицуулалтын үйл ажиллагааны чиглэл бүрийг тусгасан сургалтын нэгдсэн төлөвлөгөө Тайлан	Нийгмийн баталгаа хангах хөтөлбөрийг 94 хувьтай хэрэгжүүлсэн. Эм зүйн салбарын хүний нөөцийг чадавхжуулах сургалтын төлөвлөгөөг 90 хувьтай хэрэгжүүлсэн.	Албан хаагчдын нийгмийн баталгаа хангах төлөвлөгөө боловсруулж, 94 хувиас дээш хэрэгжүүлсэн байна. Сургалтын төлөвлөгөөний хэрэгжилтийг 95 хувиас дээш хэрэгжүүлсэн байна.	1. “Төрийн албан хаагчийн ажиллах нөхцөл, нийгмийн баталгааны 5 жилийн хөтөлбөр”-ийг агентлагийн даргын 2021 оны 5 дугаар сарын 10-ны өдрийн “Журам батлах тухай” А/66 дугаар тушаалын хавсралтаар баталсан. Энэхүү хөтөлбөрийн дагуу төрийн албан хаагчийн ажиллах нөхцөл, нийгмийн баталгааны 2024 онд хэрэгжүүлэх арга хэмжээний төлөвлөгөөг 01 дүгээр сарын 29-ний өдөр батлуулж, хэрэгжилтийг ханган ажиллаж байна. Үүнд: - 5 албан хаагчид шинээр зэрэг дэв олгуулах, зэрэг дэвийг ахиулах саналыг албан бичгээр холбогдох тушаал шийдвэрүүд, өмнөх оны гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөний үнэлгээний хуудас зэргийг хавсаргаж, Эрүүл мэндийн яаманд 01 дүгээр сарын 13-ны өдөр 01/147 дугаар албан бичгээр хүргүүлж, Эрүүл мэндийн яамны дэргэдэх Төрийн албаны зөвлөлийн салбар зөвлөлийн 02 дугаар сарын 13-ны өдрийн “Төрийн захиргааны албан тушаалын зэрэг дэв олгуулах тухай” 04 дүгээр тогтоолоор шинээр 4 албан хаагчид зэрэг дэв	100

						олгож, 1 албан хаагчийн зэрэг дэвийг ахиулсан. - Монгол Улсын Их Хурлаас баталсан “Алсын хараа-2050” урт хугацааны хөгжлийн бодлогод тусгагдсан “Өрх, гэр бүлийн худалдан авах чадварт нийцсэн өртөгтэй, эрэлт хэрэгцээнд нийцсэн байр сууцаар хангах нөхцөлийг бүрдүүлнэ” гэсэн зорилтын хүрээнд газрын албан хаагчдын онцлогт тохирсон төсөл, хөтөлбөрийг санаачлан хэрэгжүүлэх “Хүсэлт гаргах тухай” 01/729 дугаар албан бичиг Нийслэлийн орон сууцны корпорацид 2024 оны 5 дугаар сарын 09-ний өдөр хүргүүлсэн. - 2024 оны А/85 дугаар тушаалаар албан хаагчдын хоол, унааны зардлыг шинэчлэн олгосон. Мөн Хүүхдийн эрхийг хамгаалах өдрийн хүрээнд байгууллагын эцэг эхийн зөвлөлтэй хамтран “Миний аав ээжийн байр” үйл ажиллагаа зохион байгуулсан. 2. Төрийн албан хаагчийг чадавхжуулах 2024 оны сургалтын төлөвлөгөөг байгууллагын стратеги төлөвлөгөөтэй уялдуулан боловсруулж, Эм зүйн салбарын мэргэжилтнүүдэд зориулсан гадаад сургалт, Төрийн албан хаагчдад зориулсан дотоод сургалтын төлөвлөгөө 3 дугаар сарын 19-ний өдөр батлуулсан. Эм зүйн салбарын мэргэжилтнүүдэд зориулсан гадаад сургалтын төлөвлөгөөнд: 1. Орон нутгийн салбарын мэргэжилтнийг чадавхжуулах бүсчилсэн сургалт 2. Нийслэлд ажиллаж буй салбарын мэргэжилтнийг чадавхжуулах сургалт 3. Лабораторийн шинжилгээнд дадлагажуулах сургалт гэсэн 3 зорилтын хүрээнд 13 сургалт	
--	--	--	--	--	--	--	--

						төлөвлөсөн. Үүнээс 11 сургалт зохион байгуулагдсан байна. Дотоод сургалтын төлөвлөгөөнд албан хаагчдыг чадавхжуулах, мэдлэг ур чадварыг дээшлүүлэх дараах сургалтуудыг хийж гүйцэтгэсэн. Үүнд: 1. Төрийн албанд анх томилогдсон албан хаагчийг чиглүүлэх богино хугацааны зайн сургалтад 2023-2024 онд шинээр ажилд орсон албан хаагчдаас 10 албан хаагч 2. Төрийн албанд шинээр томилогдсон албан хаагчийг мэргэшүүлэх дунд хугацааны сургалтад-4 албан хаагч 3. Дунд хугацааны давтан сургалтад-3 4. Ахлах түшмэлийн багц сургалтад-2 5. Эрхэлсэн түшмэлийн багц сургалтад-2 нийт 21 албан хаагчийг тус тус сургасан байна. Албан хаагчдыг ажлын байран дээр чадваржуулах 16 сургалт төлөвлөснөөс 10 сургалтыг амжилттай зохион байгуулсан. Үүнд: - Ярих ур чадвар техникийн сургалтад -15 албан хаагч - Төрийн албан хаагчийн ёс зүйн сургалтад нийт албан хаагч - Худалдан авах ажиллагааны АЗ сургалтыг 2 удаа зохион байгуулж, 21 албан хаагч - АТГ-тай хамтран эрсдэлээс ангид ажиллах хууль эрх зүйн тухай ойлголт өгөх сургалтыг байгууллагын Ёс зүйн дэд хороотой хамтран зохион байгуулж, нийт албан хаагчдыг хамруулсан. - MNS ISO/IEC 15189:2024 “Эрүүл мэндийн лаборатори-чанар, чадавхад тавих шаардлага” сургалт - ISO 9001:2015 Чанарын менежментийн тогтолцооны дотоод аудиторын сургалт	
--	--	--	--	--	--	--	--

						- Чанарын удирдлагын тогтолцоог нэвтрүүлэх сургалтад нийт албан хаагчид - Прокурорын сургалтад ЧХГ, Тусгай зөвшөөрлийн шинжээчид - Байгууллагын Ёс зүйн дэд хороотой хамтран нийт албан хаагчдад танхим, цахим хэлбэрээр Төрийн албан хаагчийн ёс зүй, харилцаа хандлагын талаар сургалт зохион байгуулсан. - Архив, албан хэрэг хөтлөлтийн сургалт Төлөвлөгөөт бус сургалтууд: - Эм, эмнэлгийн хэрэгслийн тухай хуулийн шинэчилсэн найруулга танилцуулах сургалтыг нийт албан хаагчдад танхимаар зохион байгуулсан. - Төрийн албаны зөвлөлийн 165 дугаар тогтоолын дагуу ШУА-ийн Хэл зохиолын хүрээлэнтэй хамтран Монгол бичгийн сургалт танхим, цахим хэлбэрээр зохион байгуулж, 20 албан хаагчийг хамруулсан. - Авлигатай тэмцэх газартай хамтран Авлига, ашиг сонирхлоос ангид ажиллах, шинээр томилогдсон албан хаагчдад ХАСХОМ хэрхэн мэдүүлэх тухай сургалт 5 дугаар сарын 09-ний өдөр зохион байгуулж мэдээлэл өгсөн. - ТАХ-ийн ёс зүйн зөрчлөөс урьдчилан сэргийлэх, соён гэгээрүүлэх үндэсний хөтөлбөрийн танилцуулга 2024.03.07-ны өдөр зохион байгуулсан. - Дижитал шилжилт, виртуал орчинд ажиллах нь сургалт - Байгууллага, хувь хүний санхүүгийн төлөвлөлт, удирдлага сургалт - БНСУ-ын Төрийн албаны сонгон шалгаруулалтын ерөнхий тойм, онцлог - Төрийн албаны шинэтгэл ба цэгцрэх хөдөлгөөн, ТАХ-ийн цалин хөлс,	
--	--	--	--	--	--	---	--

						нийгмийн баталгаа зэрэг сургалтууд цахимаар хамрагдаж суралцсан. - МУ-ын Засгийн газар, ЦХХХЯ, ЭМЯ-наас зохион байгуулсан “Төрийн бүтээмжийн сэргэлт-Цахим эрүүл мэнд” 3 өдрийн сургалт Гадаад сургалт: БНСУ-д зохион байгуулагдсан 8 төрлийн сургалтад Эм шинжлэх лабораторийн 6 албан хаагчийг ДЭМБ-ын санхүүжилтээр сургасан байна. Зохион байгуулагдсан сургалтууд: - 2024 introductory course for standard practice (GxP) - ICH GOOD CLINICAL PRACTICE E6 (R2) - 2024 introductory course for biologics development and manufacturing - 2024 introductory course for biologics development and manufacturing - Цар тахал болон бусад өвчний дэгдэлттэй тэмцэх Азийн оношлогоо вакцин эмчилгээний зохицуулагчдын удирдлагын уулзалт, хэлэлцүүлэг - 7th Trainig on Quality Control of biologicals in the Asia-Pacific Region - 2024 introductory course for standard practice (GxP) - ICH GOOD CLINICAL PRACTICE E6 (R2)	
14.	БСТ 1.7 Арга хэмжээ 1.14 Санхүүгийн төлөвлөлтийг оновчтой хийж, ил тод байдлыг хангаж ажиллана.	-	Шилэн дансанд байршуулсан мэдээлэл Төсөл хөтөлбөрийн санхүүжилт	2023 онд шилэн дансанд 12 мэдээлэл байршуулсан. ДЭМБ-ын дэмжлэгтэйгээр 2023 онд 9 төсөл хэрэгжүүлсэн.	Төсвийн төлөвлөлтийг үйл ажиллагаатай уялуулж, холбогдох мэдээлэл, тайланг тогтмол цаг хугацаанд нь ил тод байршуулсан байна.	Шилэн дансны хуулийн хэрэгжилтийг хангах, ил тод байдлыг хангах ажлын хүрээнд тайлант хугацаанд 63 удаагийн мэдээллийг shilendans.gov.mn цахим хуудаст байршуулсан. Засгийн газрын нээлттэй мэдээллийн сан shilen.gov.mn системд 23 бүлэг мэдээллийг оруулсан байна. Үүнд: - Шилэн данс цэсний 3 бүлгийн 158 мэдээлэл байршуулсан. /shilendans.gov.mn/	100

						- Байгууллагын мэдээллийн самбарт нийт 11 мэдээлэл боловсруулан байршуулсан. - 2024 оны батлагдсан төсвөөр төлөвлөгөө 109549200 гүйцэтгэл 1346156600 орсон нь нийт 250,6 сая төгрөгийн орлого давсан байна Мөн 2024 онд Дэлхийн эрүүл мэндийн байгууллагын 54,091,500 төгрөгийн санхүүжилттэй “Хүүхдийн хорт хавдрын дэлхийн платформ” санаачлагыг хэрэгжүүлэх хүрээнд эмийн хадгалалт, түгээлтийн суурь стандартуудыг боловсруулах төсөл хэрэгжсэн. 2024 оны 11 дүгээр сарын 29-ний өдрийн байдлаар байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны орлого 1,504,130,215.76 төгрөгийг төсөвт төвлөрүүлсэн байна.	
15.	ЗГҮАХ 2.1.8 БСТ 1.8 Арга хэмжээ 1.15 Эмийн зохицуулалтын үйл ажиллагааны нэгдсэн цахим тогтолцоог бүрдүүлнэ.	13 сая (улсын төсөв)	Нэгдсэн цахим программ Цахим үйлчилгээний тоо	Үйл ажиллагаандаа Tzmoh.gov.mn Licemed.mohs.gov.mn EMongolia Heps.hdc.gov.mn Ereport ing Lims программ ашиглаж байна.	Байгууллагын үйл ажиллагаанд ашиглаж буй цахим программын уялдааг хангаж, нэгдсэн цахим тогтолцооны төслийг боловсруулсан байна.	1.Эмийн бүртгэлийн Лайсмед программд нийт 45 удаагийн шинэчлэл хөгжүүлэлтээр 88 талбар нэмсэн. Тус программ хангамжийг Гаалийн ерөнхий газар, Сангийн яамны төлбөрийн баримтын системтэй мэдээлэл солилцох ажил хийгдэж, хилээр орж ирж байгаа эм, эмнэлгийн хэрэгслийг гаалийн мэдээллээс иргэдийн гарт очих хүртэлх мэдээлэл солилцож, эмийн үнэ, чанар, аюулгүй байдлын хяналтыг хийхээр ажлын хэсгийн бүрэлдэхүүн болон үйл ажиллагааны төлөвлөгөөг баталж дараах үйл ажиллагааг хэрэгжүүлсэн байна. Үүнд: - Гаалийн ерөнхий газрын бүрдүүлэлтийн хяналт шалгалтын газрын төлөөлөл болон бусад холбогдох гаалийн байцаагч нартай танхимаар уулзалт хийж, эмийн бүртгэл мэдээллийн Лайсмед программаас эмийн цуврал, тоо хэмжээг Гаалийн ерөнхий газрын цахим бүрдүүлэлтийн программд гэрээний хавсралтад заасан гаалийн бүрдүүлэлтийн мэдээллээс 36 төрлийн мэдээллийг эмийн бүртгэлийн	90

						Лайсмед программд авч мэдээлэл солилцож байна. - Импортын эмийн гаалиар орж ирсэн үнэ, зах зээлд борлуулагдаж байгаа үнийн мэдээллийг авах, эмийн үнийн шатлал бүр дэх нэмэгдлийн хэмжээг хянах зорилгоор Татварын ерөнхий газартай 2022 оны 12 дугаар сарын 08-ны өдөр ТЕГ-01/36 дугаартай хамтран ажиллах гэрээ, Гаалийн ерөнхий газартай 2024 оны 4 дүгээр сарын 04-ний өдрийн ГЕГ15/24 дугаартай хамтран ажиллах гэрээг тус тус байгуулсан. - 2024 оны 01/81 дугаар албан бичгээр төрийн мэдээллийн нэгдсэн "Хур" сүлжээнд холбох хүсэлт хүргүүлэн Лайсмед программын эмийн бүртгэлийн серверт "OPENVPN" холболт хийж, И-монголиа программтай холболт хийгдсэн. 2024 оны 01/493 дугаар албан бичгээр Гаалийн ерөнхий газрын программтай холболт хийх хүсэлтийг Үндэсний дата төвд хүргүүлсэн. - Тагнуулын ерөнхий газрын МАБГ-аас Ай Пи хаяг авч 4 дүгээр сарын 30-ны өдрөөс 5 дугаар сарын 02-ны өдрүүдэд Лайсмед программын серверийг Мэдээллийн аюулгүй байдлын газрын серверт холбох физик холболтыг хийж, Гаалийн ерөнхий газрын программтай 36 төрлийн мэдээлэл солилцож байна. - Лайсмед программын эмийн мэдээллийг лавлах сервис, эмийн зураг баркодоор хайх сервис, эмийн хэрэглэх заавар баркодоор хайх сервисийг төрийн мэдээлэл солилцооны Хур системд нээлттэй байршуулсан. Ингэснээр эмийн мэдээллийг эмийн	
--	--	--	--	--	--	--	--

						сангийн программ хөгжүүлэгч байгууллагуудад хүртээмжтэй ажиллах боломж бүрдүүлсэн. - Мэдээлэл солилцохтой холбоотой хийх өөрчлөлтийг тодорхойлж, хөгжүүлэлт хийхээр гаалийн бүрдүүлэлт системийн ажлын байрны зураглал болон Моносфарм Трейд ХХК, Мөнхийн тун ХХК-ний үйл ажиллагаандаа хэрэглэдэг системтэй тус тус танилцаж, гаальтай мэдээлэл солилцох сервис гаргаж, программын хөгжүүлэлтийг хийсэн. - Эмийн үнийн өсөлтөд олон нийтээс тавих хяналтыг бий болгох зорилгоор ТЕГ, ГТСМТТ-тэй хамтран хангамжийн шатлал бүрд эмийн нэр төрөл, үнэ, цувралын мэдээлэл солилцох байгууллага хоорондын цахим мэдээллийн нэгдсэн программ хөгжүүлэлт үе шаттай хийгдэж, гааль, татвартай мэдээлэл солилцох сервис гаргахаар хамтран ажиллаж байна. Серверийн ашиглах эрхийг шилжүүлэн авч гэрээ хийсний дараа өгөгдлийн сангийн нууц үгийг шинэчилнэ. - Лайсмед программ хэрэглэгчид нууц үгээ улирал тутам сольж байхаар кодын шинэчлэл хийж, 2024 оны 8 дугаар сарын 31-ний өдөр SSL сертификат тохируулга Licemed.mohs.mn домэйн хаяг дээр хийсэн. - Эм, эмнэлгийн хэрэгслийн тухай хуулийн шинэчилсэн найруулгын 50 дугаар зүйлийн 50.1.22 дах хэсэгт эм, эмнэлгийн хэрэгслийг улсын хилээр нэвтрүүлэх, үйлдвэрлэхээс устгах хүртэлх үе шатыг хамруулсан нэгдсэн цахим мэдээллийн нэгдсэн сан бүрдүүлэх, аюулгүй байдал, нууцлалыг хангах, мэдээлэл солилцох эрхийг Эм,	
--	--	--	--	--	--	--	--

						эмнэлгийн хэрэгслийн асуудал хариуцсан төрийн захиргааны байгууллага хэрэгжүүлэхээр туссан. Энэ зохицуулалтын хүрээнд Эм, эмнэлгийн хэрэгслийн хяналт, зохицуулалтын газрын даргын А/176 дугаар тушаалаар “Кибер аюулгүй байдлыг хангах” дотоод журам батлагдсан. 2. Дийг Ай Ти ХХК-тай “Эм, эмнэлгийн хэрэгслийн хяналт, зохицуулалтын газрын суурь системийн техник эдийн засгийн үндэслэл боловсруулах” ЭЭХХЗГ/03/28 дугаартай ажил гүйцэтгэх гэрээ байгуулж, эм, эмнэлгийн хэрэгслийн зохицуулалтын нэгдсэн системийн ажлын даалгавар боловсруулж, Эрүүл мэндийн яаманд цахимаар хүргүүлсэн. Эрүүл мэндийн хөгжлийн төвийн Мэдээлэл технологийн алба ажлын даалгаврын дагуу эм, эмнэлгийн хэрэгслийн зохицуулалт, хяналтын цахим тогтолцоог сайжруулах программын хөгжүүлэлтийг эхлүүлэн хамтран ажиллаж байна. 3. Эмийн мэдээллийг төрийн үйлчилгээний цахим систем И-Монголиа цахим системтэй холбох ажлын хүрээнд дараах үйл ажиллагааг хэрэгжүүлсэн байна. Үүнд: - И-Монгол академи улсын төсөвт үйлдвэрийн газарт Вакцины бүртгэл, сунгалт, өөрчлөлтийн үйл ажиллагаа болон Биобэлдмэлийн бүртгэл, сунгалт, өөрчлөлтийн үйл ажиллагааг цахимжуулах хүсэлтийг хүргүүлж, 5 дугаар сарын 03-ны өдрөөс үйл ажиллагаандаа нэвтрүүлж эхэлсэн. - Жоргүй олгох эм, биологийн идэвхт бүтээгдэхүүний зар сурталчилгааны хүсэлт хүлээн авах, зөвшөөрөл олгох үйл ажиллагааг И-Монголиа цахим	
--	--	--	--	--	--	--	--

						системээр 4 дүгээр сарын 01-ний өдрөөс эхлүүлж, 2024 оны 11 дүгээр сарын 13-ны өдрийн байдлаар 52 хүсэлт хүлээн авсан байна. - Эмийн зар сурталчилгааны зөвшөөрлийн онцлог нь агуулгыг засаж олгогддог зөвшөөрлийн үйл ажиллагаа тул зар сурталчилгааны зөвшөөрлийн агуулгыг И-Монголиа цахим системээр зөвхөн PDF файл хүсэлт хүлээн авдаг байсныг word файлаар хүлээн авдаг болсон. - “Эм, эмнэлгийн хэрэгслийн тухай хууль”-д эмнэлгийн хэрэгслийн зар сурталчилгааны зөвшөөрөл олгогдох болсон тул цахим систем дэх зөвшөөрлийн нэрийг шинэчлэх хүсэлтийг 01/1545 дугаар албан бичгээр хүргүүлж, нэрийг өөрчилсөн. - AR-Монголиа хиймэл оюун ухааны апп-тай хамтран 100 эмийн хэрэглэх зааварт хяналт хийж, иргэд эмийн хэрэглэх зааврыг И-Монголиа цахим системээр харахаар холбосон.	
Зорилт 2. Зайлшгүй шаардлагатай эмийн үнийн ил тод байдлыг хангаж, эм, эмнэлгийн хэрэгслийн хангамж, хүртээмжид нөөцийн мэдээний санг ашиглан дүн шинжилгээ хийнэ.							
16.	БСТ 2.1 Арга хэмжээ 2.1. Ерөнхий гэрээгээр худалдан авах эм, эмнэлгийн хэрэгслийн нэр төрлийг нэмэгдүүлнэ.	54 сая (улсын төсөв)	Цахим дэлгүүрт нэмэгдсэн эм, эмнэлгийн хэрэгслийн нэр төрөл	Цахим дэлгүүрт 143 нэрийн эм, эмнэлгийн хэрэгсэл байршсан.	Цахим дэлгүүрт 15-аас дээш нэр төрлийн эм, эмнэлгийн хэрэгсэл нэмсэн байна.	Төрийн өмчит эрүүл мэндийн байгууллагаас ирүүлсэн тайлангийн үнэлгээнээс гарсан үр дүнгийн дагуу ерөнхий гэрээний цахим дэлгүүрт байгаа эм, эмнэлгийн хэрэгслийн нэр төрлийг нэмэгдүүлэх 18 нэрийн эм, эмнэлгийн хэрэгслийн жагсаалтыг 2024 оны 11 дүгээр сарын 20-ны өдрийн Даргын зөвлөлийн хурлаар хэлэлцүүлж, 11 дүгээр сарын 22-ны 01/2043 дугаар албан бичгээр төрийн худалдан авах ажиллагааны газарт хүргүүлсэн.	100
17.	БСТ 2.2 Арга хэмжээ 2.2. Эм, эмнэлгийн хэрэгслийн		Хангамжийн нэгдсэн цахим мэдээний сан	Licemed.mohs.gov.mn программд	Эмийн үнэ, хангамж, нөөцийн мэдээлэл солилцох программын	Эмийн бүртгэлийн Лайсмед программ хангамжийг Гаалийн ерөнхий газар, Сангийн яамны төлбөрийн баримтын системтэй мэдээлэл солилцох ажил хийгдэж, хилээр орж	90

	хангамжийн нэгдсэн цахим мэдээний сан бүрдүүлж, эмийн үнийн ил тод байдлыг хангана.			ЭХНБ-уудын лиценз олгоход мэдүүлсэн эмийн үнэ, тоо хэмжээний мэдээлэл	хөгжүүлэлтийг эхлүүлсэн байна.	ирж байгаа эм, эмнэлгийн хэрэгслийг гаалийн мэдээллээс иргэдийн гарт очих хүртэлх мэдээлэл солилцож, эмийн үнэ, чанар, аюулгүй байдлын хяналтыг хийхээр ажлын хэсгийн бүрэлдэхүүн болон үйл ажиллагааны төлөвлөгөөг баталж дараах үйл ажиллагааг хэрэгжүүлсэн байна. Үүнд: - Тагнуулын ерөнхий газрын МАБГ-аас Ай Пи хаяг авч 4 дүгээр сарын 30-ны өдрөөс 5 дугаар сарын 02-ны өдрүүдэд "Лайсмед" программын серверийг Мэдээллийн аюулгүй байдлын газрын серверт холбох физик холболтыг хийж, ГЕГ-тай 2024 оны 4 дүгээр сарын 04-ний өдрийн ГЕГ15/24 дугаартай хамтран ажиллах гэрээ байгуулсан. - Гаалийн ерөнхий газрын бүрдүүлэлтийн хяналт шалгалтын газрын төлөөлөл болон бусад холбогдох гаалийн байцаагч нартай хамтран хөгжүүлэлт хийж, эмийн бүртгэл мэдээллийн лэйсмед программаас эмийн цуврал, тоо хэмжээг гаалийн ерөнхий газрын цахим бүрдүүлэлтийн програмд, Гаалийн ерөнхий газрын цахим программаас гэрээний хавсралтад заасан гаалийн бүрдүүлэлтийн мэдээллээс 37 төрлийн мэдээллийг эмийн бүртгэлийн лэйсмед программд авч, эмийн импортыг бүрэн цахимжуулсан. - Импортын эмийн гаалиар орж ирсэн үнэ, зах зээлд борлуулагдаж байгаа үнийн мэдээллийг авах, эмийн үнийн шатлал бүр дэх нэмэгдлийн хэмжээг хянах зорилгоор Татварын ерөнхий газартай 2022 оны 12 дугаар сарын 08-ны өдөр ТЕГ-01/36 дугаартай хамтран ажиллах гэрээ, Гаалийн ерөнхий газартай 2024 оны 4 дүгээр сарын 04-ний өдрийн ГЕГ15/24 дугаартай хамтран ажиллах гэрээг тус тус байгуулсан. Цахим системийн хөгжүүлэлтийг 2024 оны 11	
--	---	--	--	---	--------------------------------	---	--

						дүгээр сарын 25-ны өдрийн Эрүүл мэндийн сайдын зөвлөлийн хуралд танилцуулж, Эрүүл мэндийн яамнаас ТЕГ-т 2024 оны 11 дүгээр сарын 28-ны өдөр дараагийн шатны хөгжүүлэлтийг хамтран хэрэгжүүлэх 2/4985 дугаар албан бичиг хүргүүлсэн. - Эмийн зах зээлийн дараах чанар аюулгүй байдлын хяналтыг цувралын дугаараар мөшгөх тогтолцоо бий болох зорилгоор эм, эмнэлгийн хэрэгсэлийг худалдан борлуулахад Цахим төлбөрийн баримтын систем "POS API 3.0"-д цувралын дугаараар бүртгэгдэх боломжийг бүрдүүлж, И-баримтын загварт цувралын дугаар хэвлэх. Ингэснээр иргэний эмийн сангаас худалдан авсан эм дээрх цувралын дугаар И-баримтын цувралын дугаартай ижил болж, хууль бус болон хуурамч эмийн эргэлтийг илрүүлэх, таслан зогсоох ач холбогдолтой юм. - Эм, эмнэлгийн хэрэгслийн нөөцийн удирдлага, үнийн өсөлтөд хяналтын тогтолцоо бүрдүүлэх зорилгоор Цахим төлбөрийн баримтын системээс эм хангамжийн байгууллагын борлуулсан тоо хэмжээ, бөөний үнэ, жижиглэнгийн үнийн мэдээллийг солилцох дээрх мэдээллийг дашборд хэлбэрээр Засгийн газрын "Их өгөгдлийн (big data) сан"-д тогтмол нийлүүлэх зэрэг болно. - Төрийн мэдээллийн нэгдсэн "Хур" сүлжээнд холбох хүсэлт 2024 оны 01/81 дугаар албан бичгээр хүргүүлж, "Лайсмед" эмийн бүртгэлийн серверт "OPENVPN" холбогдож И-монголиа программтай холболт хийгдсэн. 2024 оны 01/493 дугаар албан бичгээр Гаалийн ерөнхий газрын программтай холболт хийх хүсэлтийг Үндэсний дата төвд хүргүүлсэн.	
--	--	--	--	--	--	---	--

						- Лайсмед программын эмийн мэдээллийг лавлах сервис, эмийн зураг баркодоор хайх сервис, эмийн хэрэглэх заавар баркодоор хайх сервисийг төрийн мэдээлэл солилцооны Хур системд нээлттэй байршуулсан нь эмийн мэдээллийг эмийн сангийн программ хөгжүүлэгч байгууллагуудад хүртээмжтэй ажиллах боломж бүрдүүлсэн.	
18.	Алсын хараа 2050 2.2.5 Арга хэмжээ 2.3. Эрт илрүүлэгт шаардагдах лабораторийн урвалж бодис, оношлуур, эмнэлгийн хэрэгслийн нөөц, чанар аюулгүй байдалд тандалт хийж, хяналт тавин ажиллана.	-	Нөөцийн мэдээллийн тоо Тандалтын тоо Хяналт тавьсан байгууллагын тоо	Нөөцийн мэдээллийг 26 ханган нийлүүлэх байгууллагаас 7 хоног бүр нийт 42 удаа авсан. 17 АНЭ, БОЭТ-ийн эрт илрүүлэгт шаардагдах лабораторийн урвалж, бодис, оношлуур, эмнэлгийн хэрэгслийн нөөц, чанар аюулгүй байдалд давхардсан тоогоор 20 удаа хяналт тавьсан.	Эрт илрүүлэгт шаардагдах лабораторийн урвалж бодис, оношлуур, эмнэлгийн хэрэгслийн нөөц, чанар аюулгүй байдалд тандалт хийх ажлын хэсгийг байгуулж, хяналт хийн зөрчлийг арилгуулах, холбогдох зохицуулалтын арга хэмжээ хэрэгжүүлсэн байна.	Эрт илрүүлэгт хэрэглэгдэх урвалж, оношлуур, эмнэлгийн хэрэгслийн нөөцийн мэдээллийг 7 хоног бүр 20 ханган нийлүүлэх байгууллага, 54 эрүүл мэндийн байгууллагаас нийт 36 удаа авч улсын хэмжээний нөөцийн нэгдсэн мэдээллийг зах зээлд болон эрүүл мэндийн байгууллагуудын түвшинд гаргаж, удирдлага, Эрүүл мэндийн яам, эрүүл мэндийн байгууллагуудыг мэдээллээр хангаж ажилласан. Эрүүл мэндийн сайдын 2024 оны А/379 дүгээр тушаалын дагуу агентлагийн даргын 2024 оны 01 дүгээр сарын 19-ний өдрийн А/03 дугаар тушаалаар “Урьдчилан сэргийлэх, эрт илрүүлэх үзлэг, шинжилгээ, оношилгоонд шаардагдах лабораторийн урвалж, оношлуур, эмнэлгийн хэрэгсэл, багаж, тоног төхөөрөмж, дагалдах хэрэгслийн хангамжийг зохицуулах, ашиглалт, чанар аюулгүй байдалд хяналт, зохицуулалт хийх, эрүүл мэндийн байгууллагуудыг мэдээллээр хангах, зах зээлийн үнийн судалгаа гаргах” ажлын хэсэг байгуулагдсан. Эрт илрүүлэг хийж буй эрүүл мэндийн байгууллагад хэрэглэж буй лабораторийн урвалж бодис, оношлуур, эмнэлгийн хэрэгсэл, дагалдах хэрэгслийн нөөцийн мэдээлэл авах асуумж боловсруулж, хяналт, үнэлгээ хийх удирдамжийг 02 дугаар сарын 21-ний өдөр батлуулсан. Хяналт, үнэлгээнд Эрүүл мэндийн яамны харьяа 3, бусад яамны харьяа 1, нийслэлийн эрүүл мэндийн газрын харьяа 8,	100

						орон нутгийн харьяа 18, хувийн хэвшлийн 30 буюу нийт 60 эрүүл мэндийн байгууллага хамрагдсан бөгөөд хяналт, үнэлгээний явцад цуглуулсан мэдээллийг нэгтгэж, тайланг Эрүүл мэндийн яамны ажлын хэсэгт танилцуулсан.	
Зорилт 3. Эмнэлгийн тоног төхөөрөмжийн ашиглалт, аюулгүй байдлыг хангана.							
19.	БСТ 3.1 Арга хэмжээ 3.1 Эрүүл мэндийн байгууллагад ашиглагдаж байгаа эмнэлгийн тоног төхөөрөмжид шалгалт тохируулга хийнэ.	40 сая (улсын төсөв)	Шалгалт тохируулга хийсэн тоног төхөөрөмжийн тоо	Шалгалт тохируулга хийсэн тоног төхөөрөмжийн тоо-1912	Төрийн болон хувийн хэвшлийн эрүүл мэндийн байгууллагын 1920 эмнэлгийн тоног төхөөрөмжийг шалгалт тохируулгад хамруулсан байна.	Төрийн өмчийн эрүүл мэнд байгууллагаас шалгалт тохируулга хийлгэх хэрэгцээ шаардлагын судалгаанд үндэслэн “Эрүүл мэндийн байгууллага ашиглагдаж эмнэлгийн тоног төхөөрөмжид 2024 онд шалгалт тохируулга хийх хуваарь” болон “Эмнэлгийн тоног төхөөрөмжид шалгалт тохируулга хийх удирдамж”-ийг боловсруулж, 2024 оны 03 дугаар сарын 27-ны өдөр батлуулсан. Батлагдсан хуваарь болон ирүүлсэн албан хүсэлтийн дагуу Эрүүл мэндийн яамны харьяа 4, Нийслэлийн эрүүл мэндийн газрын харьяа 9, орон нутгийн 2, бусад яамны харьяа 1, сумын эрүүл мэндийн төв 6, Өрхийн эрүүл мэндийн төв 80, хувийн хэвшлийн 112 нийт 214 эрүүл мэндийн байгууллагын 2435 эмнэлгийн тоног төхөөрөмжид шалгалт тохируулга хийснээс 88.7% тэнцсэн байна. Нийт 214 эрүүл мэндийн байгууллагатай шалгалт тохируулгын гэрээ байгуулсан. Мөн шалгалт тохируулгад хамрагдсан 2435 эмнэлгийн тоног төхөөрөмж тус бүрээр шалгалт тохируулгын үр дүнг боловсруулж, үр дүнгийн нэгтгэлийн хамт холбогдох эрүүл мэндийн байгууллагад албан бичгээр тус тус хүргүүлсэн.	100
20.	БСТ 3.2 Арга хэмжээ 3.1 Эмнэлгийн тоног төхөөрөмжтэй холбоотой үйл ажиллагааг цахимжуулна.	-	Цахим гарын авлага Гарын авлагын хандалтын тоо	Урьдчилсан дүгнэлт гаргах, шалгалт тохируулга хийлгэх, мэдээллийн сангийн хэрэглэгчийн эрх нээх	Урьдчилсан дүгнэлт гаргах, шалгалт тохируулга хийлгэх, мэдээллийн сангийн хэрэглэгчийн эрх нээх илгээх, шийдвэрлэлтийн явцтай хэрхэн танилцах талаар	Төрийн үйлчилгээний хүсэлтийн бүртгэл, хяналтын систем буюу les.e-business.mn цахим программаар дамжуулан урьдчилсан дүгнэлт гаргах, шалгалт тохируулга хийлгэх, мэдээллийн сангийн хэрэглэгчийн эрх нээх хүсэлт илгээх, шийдвэрлэлтийн явцтай хэрхэн танилцах талаар хэрэглэгчид зориулсан цахим гарын авлагыг боловсруулж, байгууллагын цахим хуудсанд 2024 оны 5 дугаар сарын 30-ны	100

				хүсэлтийг хүсэлтийг E- mongolia төрийн цахим системээр хүлээн авах программ хангамж бэлэн болсон.	хэрэглэгчид зориулсан цахим гарын авлагыг боловсруулж, байгууллагын цахим хуудсанд байршуулж, хүсэлтийг E-mongolia төрийн цахим системээр хүлээн авдаг болсон байна.	өдөр байршуулсан. Байгууллагын цахим хуудсаар дамжуулан тус гарын авлагатай танилцахаар нийт 641 удаа хандсан байна. Мөн тус системээр Эмнэлгийн тоног төхөөрөмжийн шалгалт тохируулга хийлгэх хүсэлт 91, Эмнэлгийн тоног төхөөрөмжийн хөрөнгийн төлөвлөлтийн системд эрх авах хүсэлт 39, Техникийн комиссын урьдчилсан дүгнэлт хийлгэх хүсэлт 75 буюу нийт 205 хүсэлт ирүүлсэн бөгөөд үүний дагуу хүсэлтийн дагуу шаардлагатай үйл ажиллагааг хэрэгжүүлж, e- business.mn цахим программ болон холбогдох албан бичгээр хариуг хүргүүлсэн.	
21.	Арга хэмжээ 3.3 Эмнэлгийн тоног төхөөрөмжийн шалгалт тохируулгын лабораторийн итгэмжлэл авах бэлтгэл ажлыг хангана.	-	Боловсруулсан чанарын гарын авлага	-	Эмнэлгийн тоног төхөөрөмжийн шалгалт тохируулгын лабораторийн итгэмжлэл авах бэлтгэл ажлыг хангаж, чанарын гарын авлагыг боловсруулсан байна.	MNS ISO/IEC 17025:2018 “Сорилтын болон шалгалт тохируулгын лабораторийн чадавхад тавих ерөнхий шаардлага” стандарт, Стандарт, хэмжил зүйн газраас ирэх MNAS AF04 “Сорилтын лабораторийг итгэмжлүүлэхээр хүсэлт гаргах өргөдөл” баримт бичгийн шаардлагын дагуу Эмнэлгийн тоног төхөөрөмжид шалгалт тохируулга хийх лабораторийн чанар гарын авлагын зорилго, хамрах хүрээ, нэр томьёо, тодорхойлолт, ерөнхий шаардлага, нөөцөд тавих шаардлага, үйл явцын шаардлагын хэсэг болон тус гарын авлагыг дагалдан гаргах үйлчлүүлэгчээс гарсан санал гомдлыг барагдуулах журам, Дотоод хяналтын журам, Лабораторид тоног төхөөрөмж хүлээн авах, шалгах, олгох журмын төслийг боловсруулсан.	70
22.	Арга хэмжээ 3.4 Эрүүл мэндийн салбарт нийлүүлэгдэж буй эмнэлгийн тоног төхөөрөмжид хяналт тавьж, “Урьдчилсан дүгнэлт” гаргана.	-	Урьдчилсан дүгнэлт гаргуулах албан хүсэлтийн шийдвэрлэлт ийн хувь	Урьдчилсан дүгнэлт гаргуулах албан хүсэлтийн шийдвэрлэлтийн хувь - 100	Эмнэлгийн тоног төхөөрөмжийн ханган нийлүүлэх байгууллагаас урьдчилсан дүгнэлт гаргуулах албан хүсэлтийн шийдвэрлэлтийн хувь 95-иас дээш байна.	Эмнэлгийн тоног төхөөрөмжийн ханган нийлүүлэх 16 байгууллагын 83 албан хүсэлтийн дагуу захиалагч байгууллагатай хийсэн гэрээний ерөнхий болон тусгай нөхцөл, тоног төхөөрөмжийн холбогдох баримт бичигт үндэслэн 243 (давхардсан тоогоор) нэр төрлийн 7339 эмнэлгийн тоног төхөөрөмж, багаж хэрэгслийн загвар, техникийн үзүүлэлт, бүрэн бүтэн байдлыг хангаж буй эсэхийг газар дээр нь Комиссын гишүүд очин шалгаж, нийт 83	100

						техникийн комиссын урьдчилсан дүгнэлт гаргаж, холбогдох байгууллагад хүргүүлсэн. Урьдчилсан дүгнэлт гаргуулах 83 албан хүсэлтийн дагуу техникийн комиссын бүрэлдэхүүн ажиллаж, хүсэлтийг 100 хувьтай шийдвэрлэсэн.	
Зорилт 4. Эм, эмнэлгийн хэрэгслийн үйлдвэр, ханган нийлүүлэх байгууллагад тусгай зөвшөөрөл олгох үйл ажиллагаанд тавих стандартын шаардлага, импорт, экспортын лиценз олгох шалгуурыг шинэчилж, эмийн эмнэлзүйн туршилтын эрх зүйн орчныг бүрдүүлнэ.							
23.	БСТ 4.1 Арга хэмжээ 4.1 MNS 5530:2014 Эрүүл мэндийн технологи. Эм, эмнэлгийн хэрэгслийн хадгалалт, түгээлтэд тавих ерөнхий шаардлага стандартыг шинэчлэх төслийг боловсруулна.	10 сая (улсын төсөв)	Техникийн хороонд хүргүүлсэн стандартын төсөл	MNS 5530:2014 стандартыг мөрдөн ажиллаж байна.	Ажлын хэсэг байгуулж, стандартад үнэлгээ хийн шинэчлэн боловсруулж, техникийн хороонд хүргүүлсэн байна.	“Эм, эмнэлгийн хэрэгслийн хадгалалт, түгээлтэд тавих ерөнхий шаардлага” MNS 5530:2014 стандартыг шинэчлэн боловсруулах ажлын хэсгийг байгуулж, стандартын төсөлд санал авахаар аймаг, нийслэлийн эрүүл мэндийн газруудад 3 дугаар сарын 22-ны өдрийн 01/451 дугаар албан бичгээр, Монголын эм зүйн байгууллагуудын нэгдсэн эм холбоо ТББ, Монголын эм хангамжийн байгууллагуудын холбоо ТББ, Эм зүйн мэргэжлээр төгсөгчдийн холбоо ТББ, Клиник эмзүйчдийн нэгдсэн холбоо ТББ-д 3 дугаар сарын 11-ний өдрийн 04/381 дугаар албан бичгийг тус тус хүргүүлсэн ба нийт 9 аймаг, нийслэлийн эрүүл мэндийн газраас стандартад оруулах саналыг тус тус ирүүлсэн. Нийт ажлын хэсэг хурлыг 8 удаа, Стандартын шинэчилсэн төслийг танилцуулж, холбоодууд болон эм хангамжийн байгууллагуудтай хэлэлцүүлэг 3 удаа зохион байгуулж, даргын зөвлөлийн хурлаар 2024 оны 11 дүгээр сарын 01-ний өдөр хэлэлцүүлсэн.	90
24.	БСТ 4.1 Арга хэмжээ 4.2 Эмийн үйлдвэрлэлд тавигдах ерөнхий шаардлага MNS 5524-2014 стандартыг шинэчлэх төслийг боловсруулна.	-	Техникийн хороонд хүргүүлсэн стандартын төсөл	MNS 5524-2014 стандартыг мөрдөн ажиллаж байна.	Ажлын хэсэг байгуулж, стандартад үнэлгээ хийн шинэчлэн боловсруулж, техникийн хороонд хүргүүлсэн байна.	“Эм үйлдвэрлэлд тавих ерөнхий шаардлага” MNS5524:2014 стандартыг шинэчлэн боловсруулахаар агентлагийн даргын 2024 оны 3 дугаарын сарын 18-ны өдрийн А/40 дугаар тушаалаар стандарт шинэчлэх ажлын хэсгийг байгуулсан. 5 дугаар 10-ны өдөр ажлын хэсгээр хуралдаж “Эм үйлдвэрлэлд тавигдах ерөнхий шаардлага” MNS 5524:2014 стандартыг шинэчлэл танилцуулга бэлтгэн ажлын хэсгийн гишүүдэд	100

						танилцуулан ажил үүргээ хувиарлан авч, ариун эмийн үйлдвэрийн стандартыг “Эм үйлдвэрлэлд тавих ерөнхий шаардлагын стандарт”-д нэмэлт хавсралт байдлаар оруулах төслийг орчуулж боловсруулж, байгууллагын цахим хуудаст байршуулж, 4 ТББ-д албан бичгээр хүргүүлсэн. Эм, эмнэлгийн хэрэгслийн үйлдвэрүүдэд 9 дүгээр сарын 17, 10 дугаар сарын 15-ны өдрүүдэд стандартын төслийг 2 удаа танилцуулж, ирсэн саналуудыг нэгтгэж, 11 дүгээр сарын 28-ны өдрийн 01/2059 дугаар албан бичгээр Стандарт, хэмжил зүйн газарт хүргүүлсэн.	
25.	БСТ 4.1 Арга хэмжээ 4.2 Эмнэлгийн хэрэгслийн олон улсын стандарт ISO13485-ын нэвтрүүлэх арга хэмжээ зохион байгуулна.	-	Гарын авлага Сургалтад хамрагдсан хүний тоо	Батлагдсан эмнэлгийн хэрэгслийн олон улсын стандарт ISO13485	Эмнэлгийн хэрэгслийн ISO13485 стандарт хэрэгжүүлэх эмнэлгийн хэрэгслийн үйлдвэрүүдийг гарын авлагаар хангаж, хүний нөөцийг сургасан байна.	“Эмнэлгийн хэрэгсэл-Чанарын менежментийн тогтолцоо-Зохицуулалтын зорилгоор тавих шаардлага” MNS:ISO 13485:2021 стандартын гарын авлагыг Азийн Хөгжлийн Банкны 6652-MOH төслийн санхүүжилт, дэмжлэгтэйгээр орчуулж, 2024 оны 5 дугаар сарын 10-ны өдөр “MNS ISO 13485:2021, MNS 5524:2014 стандартын хэрэгжилтийг сайжруулах нь” сургалтын удирдамж, төлөвлөгөөг батлуулж Монгол Улсад үйл ажиллагаа явуулж буй 6 эмнэлгийн хэрэгслийн үйлдвэрийн 12 мэргэжилтнүүдийг хамруулж, MNS-ISO 13485:2021 стандартыг хэрхэн хэрэгжүүлэх тухай сургалтыг зохион байгуулж, тус стандартыг хэрэгжүүлэх гарын авлагын орчуулсан хувилбарыг үйлдвэрүүдэд хүлээлгэн өгсөн.	100
26.	Арга хэмжээ 4.3 Эм, эмнэлгийн хэрэгсэл, үйлдвэрлэх, импортлох, экспортлох, ханган нийлүүлэх чиглэлээр тусгай зөвшөөрөл олгох үйл ажиллагааг хуулийн хугацаанд зохион байгуулна.	-	Хуулийн хугацаанд шийдвэрлэсэн тусгай зөвшөөрлийн хувь	2023 онд нийт олгосон ТЗ-ийн 94,8 хувийг хуулийн хугацаанд шийдвэрлэсэн.	Нийт олгогдох ТЗ-ийн 95 хувийг хуулийн хугацаанд шийдвэрлэж ажилласан байна.	2024 оны 12 дугаар сарын 15-ны өдрийн байдлаар 263 тусгай зөвшөөрлийн хүсэлтийг Тусгай зөвшөөрөл олгох комиссын 14 удаагийн хурлаар, хэлэлцүүлж, хуулийн хугацаанд шийдвэрлүүлсэн. Үүнд: - Шинээр тусгай зөвшөөрөл-101 - Тусгай зөвшөөрлийн хугацаа сунгалт-60 - Сунгалт, хаягийн өөрчлөлт-22 - Хаягийн өөрчлөлт /дангаар/-14 - Төсөл болон ажлын байр дэмжигдээгүй-41	100

						- Гэрчилгээ гээгдүүлж дахин олгосон-1 - Тусгай зөвшөөрлийг хүчингүй болгох-2 - Түдгэлзүүлсэн-8 - Агуулах нэмсэн-2 - Сунгалт, агуулах нэмсэн-1 - Сунгалт, чиглэл хэсэгчлэн түтгэлдүүлсэн-4 - Эрх сэргээсэн-5	
27.	Арга хэмжээ 4.4 Эм, эмнэлгийн хэрэгсэл, оношлуурт импортын болон экспортын лиценз олгох үйл ажиллагааг хуулийн хугацаанд зохион байгуулна.	-	Хуулийн хугацаанд олгосон лицензийн хувь	2023 онд нийт олгосон лицензийн 90 хувийн журмын дагуу ажлын 5 хоногт, 10 хувийн 6-аас дээш хоногт олгосон.	Хуулийн хугацаанд буюу ажлын 5 хоногт олгосон лицензийг 92 хувьд хүргэсэн байна.	Эм, эмнэлгийн хэрэгсэлд импорт, экспортын бүртгэл авах нийт 8946 хүсэлтийг цахимаар хүлээн авч 8799 буюу 95.6 хувийг олгож, байгууллагын хүсэлтээр 2.9 хувь татгалзаж, 1.5 хувь нь шийдвэрлэлтийн шатандаа явж байна. Үүнд: - Эм-13432 - Урвалж оношлуур-12277 - Эмнэлгийн хэрэгсэл-20599 - Хандив тусламж-1215 - Төрийн хяналт-262 - Мансууруулах сэтгэцэд нөлөөт эм-110 - Татгалзсан-268 - Шийдвэрлэлтийн шатандаа байгаа-134	100
28.	Алсын хараа 2050 2.2.24 БСТ 4.2 Арга хэмжээ 4.5 Тусгай зөвшөөрөл болон импорт, экспортын лицензийн зохицуулалтад төр хувийн хэвшлийн түншлэл, цахим программыг ашиглаж, хариуцлагатай, нээлттэй хамтын ажиллагааг хөгжүүлнэ.	-	Хүсэлт гаргасан байгууллагын тоо Тусгай зөвшөөрлийн тоо Импорт, экспортын лицензийн тоо	Tzmoh.gov.mn Licemed.mohs.gov.mn Emongolia цахим програмыг үйл ажиллагаандаа хэрэгжүүлж байна.	Тусгай зөвшөөрөл болон импорт, экспортын лицензийн хүсэлтийг 100 хувь цахимаар шийдвэрлэдэг болсон байна.	Тусгай зөвшөөрөл олгох, импортын бүртгэлээр /лиценз/ хүсэх, авах үйл ажиллагаа 100 хувь цахимжсан. 2024 оны 1 сараас тусгай зөвшөөрөл шинээр олгох, хугацаа сунгах, хаягийн өөрчлөлт хийлгэх хүсэлтийг tzmoh.gov.mn цахим хаягаар хүлээн авч 264 хүсэлтийг шийдвэрлэсэн байна. - Зөвшөөрлийн нэгдсэн сан License.mn цахим програмд шилжин орох бэлтгэл ажлын хүрээнд тусгай зөвшөөрөл бүхий нийт 453 байгууллагын мэдээллийг оруулсан. Мөн тус программд хөгжүүлэлт хийх саналыг ажлын хэсэгт хүргүүлж, агентлагийн даргын 2024 оны 8 дугаар сарын 29-ний өдрийн А/171 дүгээр тушаалаар цахим программыг туршилтын хугацаанд ашиглах тухай тушаалын дагуу 8 байгууллагын хүсэлтийг хүлээн авч шийдвэрлэж байна.	100

						3. Эм, эмнэлгийн хэрэгсэлд импорт, экспортын бүртгэл авах нийт 8946 хүсэлтийг цахимаар хүлээн авсан. 4. Эмийн бүртгэлийн мэдээллийн Лайсмед нэгдсэн сан дах тусгай зөвшөөрөл бүхий байгууллагын мэдээллийн хэсэгт хөгжүүлэлт хийх зураглал, саналыг боловсруулан Эрүүл мэндийн салбарын цахим системийг хөгжүүлэх дэд ажлын хэсэгт хүргүүлж, хөгжүүлэлт хийгдэж байна.	
Зорилт 5. Эм, эмийн түүхий эд, оношлуур, биологийн идэвхт бүтээгдэхүүний бүртгэлийн үйл ажиллагаанд олон улсын сайн туршлагыг нэвтрүүлнэ.							
29.	Арга хэмжээ 5.1 Эм, эмийн түүхий эд, оношлуур, БИБ-ний улсын бүртгэл, сунгалт, өөрчлөлтийн асуудлыг зөвлөлийн хурлаар хэлэлцүүлэн шийдвэрлүүлэх, бүртгэлийн гэрчилгээ олгоно.	-	Журмын хугацаанд бүртгэж шийдвэрлэсэн эм, БИБ, оношлуурын тоо	2023 онд 2336 эм, эмийн түүхий эд, оношлуур, БИБ-ий бүртгэлтэй холбоотой асуудлыг шийдвэрлэсэн. Үүнд: - Шинэ бүртгэл-1058 - Сунгалт-721 - Өөрчлөлт-499 Хасалт-58	Эм, вакцин, биобэлдмэл, эмийн түүхий эд, оношлуур, БИБ-нийг улсын бүртгэлд бүртгүүлэх хүсэлтийг холбогдох зөвлөлийн хурлаар хэлэлцүүлэн шийдвэрлүүлж, бүртгэлийн гэрчилгээ олгосон байна.	2024 оны 12 дугаар сарын 01-ний өдрийн байдлаар Хүний эмийн зөвлөл 10 удаа хуралдаж, 1063 эм, эмийн түүхий эдийн бүртгэлтэй холбоотой асуудлыг шийдвэрлэсэн. Үүнд: - Импортын эмийн шинэ бүртгэл-216 - Вакцин биобэлдмэлийн бүртгэл-15 - Үндэсний үйлдвэрийн эмийн бүртгэл-5 - Түүхий эдийн шинэ бүртгэл- 18 - Импортын эмийн бүртгэлийн хугацаа сунгалт- 307 - Үндэсний үйлдвэрийн эмийн бүртгэлийн хугацаа сунгалт- 135 - Түүхий эдийн бүртгэлийн хугацаа сунгалт- 12 - Импортын эмийн бүртгэлийн өөрчлөлт- 416 - Үндэсний үйлдвэрийн эмийн бүртгэлийн өөрчлөлт-15 - Импортын эмийн бүртгэлийн хасалт- 24 Хүний эмийн зөвлөлийн Биологийн идэвхт бүтээгдэхүүний салбар зөвлөл 8 удаа хуралдаж, 656 эрүүл мэндийн нэмэлт бүтээгдэхүүний бүртгэлтэй холбоотой асуудлыг шийдвэрлэсэн. Үүнд: - Шинээр бүртгэгдсэн-533 - Бүртгэлийн хугацаа сунгасан-95 - Бүртгэлийн өөрчлөлт-217 - Бүртгэлийн хасалт-1	100

						Хүний Эмийн Зөвлөлийн Биобэлдмэл, Оношлуурын салбар зөвлөл 8 удаа хуралдаж, 463 оношлуурыг бүртгэлийн асуудлыг шийдвэрлэсэн. Үүнд: - Оношлуурын шинэ бүртгэл-246 - Оношлуурын сунгалт-174 - Оношлуурын өөрчлөлт-13	
Зорилт 6. Эрүүл мэндийн байгууллагын мэргэжилтнүүдийг чадавхжуулж, фармаковижилансын үндэсний сүлжээг хөгжүүлнэ.							
30.	ЗГҮАХ 2.1.8.1 БСТ 6.1 Арга хэмжээ 6.1. Эм, вакцины гаж нөлөө, аюулгүй байдлыг мэдээлэх үйл ажиллагааг тогтмолжуулж, ДЭМБ-ын эмийн аюулгүй байдлын хяналтын төвтэй хамтарч ажиллана.	-	Мэдээлсэн гаж нөлөөний тоо Сэрэмжлүүлэг мэдээллийн тоо Идэвхтэй тандалтын тоо иРепортинг цахим системээр ирүүлсэн гаж нөлөөний тохиолдлын тоо Үнэлгээ хийж, баталгаажуулсан гаж нөлөө, аюулгүй байдлын мэдээллийн тоо Аюулгүй байдлын хугацаат тайлан	2023 онд 232 гаж нөлөөний тохиолдол мэдээлэгдсэний 90 орчим хувь нь иРепортинг цахим системээр мэдээлсэн. ДЭМБ-ын эмийн аюулгүй байдлын хяналтын төв рүү 55 тохиолдлыг хүргүүлж, сэрэмжлүүлэг 10 удаа авсан. Аюулгүй байдлын хугацаат тайлан-153 Эмийн гаж нөлөөг бүртгэх мэдээлэх цахим систем ашиглах САЗ батлуулсан.	Эм, вакцины гаж нөлөөний тохиолдлын шалтгаан хамаарлыг үнэлж, аюулгүй байдлын мэдээллийг бүртгэж, баталгаажуулан ДЭМБ-ын эмийн аюулгүй байдлын хяналтын төвд мэдээлж, ирсэн сэрэмжлүүлгийг эрүүл мэндийн байгууллага, иргэдэд тухай бүрт хүргэж, эрсдлээс урьдчилан сэргийлж ажилласан байна.	- 2024 онд мэдээлэх шаардлагатай гэж үзсэн 43 гаж нөлөөний тохиолдлыг олон улсын мэдээний санд MedDra ангиллын дагуу хөрвүүлж илгээсэн. - 2024 онд Дархлаажуулалтын дараах урвал хүндрэл үндэсний (Vigiflow) мэдээний санд 3 мэдээлснийг, олон улсын (Vigilyze) нэгдсэн мэдээний санд энэ 3 ДДУХ-ийн тохиолдлыг мэдээлсэн. - Уппсала дахь олон улсын эмийн хяналтын төвд элсэн орсонтой холбоотой улсын хэмжээнд ДДУХ бүртгэн мэдээлэх үйл ажиллагаанд e-Reporting цахим системийн хэрэглээг нэвтрүүлж, 2021-2024 онд үндэсний (Vigiflow) мэдээний санд 30, олон улсын (Vigilyze) нэгдсэн мэдээний санд 9 ДДУХ-ийн тохиолдлыг мэдээлсэн. - Дархлаажуулалтын дараах урвал хүндрэл /ДДУХ/-ийн 2021-2024 оны мэдээнд дүн шинжилгээ хийсэн. 2021 онд 37, 2022 онд 18, 2023 онд 23, 2024 онд 7 нийт 85 ДДУХ-ийн мэдээ хүлээн авч, холбогдох арга хэмжээг авсан байна. Улсын хэмжээнд ДДУХ бүртгэн мэдээлэх үйл ажиллагаанд e-Reporting цахим системийн хэрэглээг нэвтрүүлж, 2021-2024 онд үндэсний (Vigiflow) мэдээний санд 30, олон улсын (Vigilyze) нэгдсэн мэдээний санд 9 ДДУХ-ийн тохиолдлыг мэдээлсэн байна. ЭССЗ-ийн 2024 оны 10 удаагийн хурлаар дараах асуудлыг хэлэлцүүлсэн. - Нийт гаж нөлөөний тохиолдол 243	100

			Гадны эм үйлдвэрлэгчээс ирүүлсэн эмийн гаж нөлөөний мэдээлэл		- Эмийн аюулгүй байдлын хугацаат тайлан 895 - Гадны эм үйлдвэрлэгчийн эмийн гаж нөлөөний мэдээлэл 356 тус тус бүртгэн хэлэлцүүлж, үнэлгээг баталгаажуулсан. Тухай бүр байгууллагын цахим хуудаст байршуулж, эргэн мэдээллийг тогтмол өгсөн. Үнэлгээ хийж, баталгаажуулсан гаж нөлөө, аюулгүй байдлын мэдээлэл авсан арга хэмжээ: - Диосмин эмийн гаж нөлөөний хэрэглэх зааварт тусгагдаагүй Б хэлбэрийн гаж нөлөө бүртгэгдсэн тохиолдлыг ЭССЗ-ийн хурлаар хэлэлцүүлсэн тохиолдлыг Vigilyze системээр олон улсын мэдээний санд илгээсэн. - ЭССЗ-ийн 2024 оны 3 дугаар хурлаас гарсан зөвлөмжийн дагуу 2024 оны 5 дугаар сарын 01-ний өдрийн 01/707 дугаар албан бичгээр Цитофлавин эмийн хэрэглээнээс үүдэлтэй гаж нөлөөний эрсдэлийг бууруулах тухай албан бичгийг 68 байгууллагад бичиг хэргийн системээр дамжуулан хүргүүлсэн. Хүүхдийн төв сувиллаас арга хэмжээний талаар авч хэрэгжүүлсэн тайлангаа 2024 оны 02/262 дугаар албан бичгээр ирүүлсэн. - Геден Рихтер төлөөлөгчийн газраас А20240424 дугаар албан бичгээр ирүүлсэн Белара эмийн аюулгүй байдлын өөрчлөлттэй холбоотой хүсэлтийг судлаж, ЭССЗ-ийн хурлаар хэлэлцүүлж, “Нийт эмнэлгийн мэргэжилтнүүдэд сэрэмжлүүлэг хүргэх тухай” 5 дугаар 17-ны өдрийн 01/785 дугаар албан бичгийг хүргүүлсэн. - ЭССЗ-ийн 2024 оны 4 дүгээр хурлаар хэлэлцүүлсэн гаж нөлөөний тохиолдлын дагуу эрсдэлээс сэргийлэх эргэн мэдээллийг 5 оны 21-ний өдрийн 01/812 01/811 дугаар албан бичгээр УГТЭ, Орхон аймгийн БОЭТ-д тус тус хүргүүлсэн.	
--	--	--	--	--	--	--

						- Нахиа эмийн үйлдвэрийн 2 нэрийн антибиотик эмийн гаж нөлөөний нийт тохиолдолд баримт бичгийн болон идэвхтэй тандалт судалгаа хийж, тус эмийн хугацаа сунгалтын асуудлыг шийдвэрлэсэн.	
31.	БСТ 6.1 Арга хэмжээ 6.2 Эмийн гаж нөлөө, аюулгүй байдлыг үнэлэх үйл ажиллагааг явуулахад бусад оролцогч талуудтай хамтарч ажиллана.	-	Хамтын ажиллагааны зураглал Хамтран ажилласан төрийн болон хувийн хувшлийн эрүүл мэндийн байгууллагын тоо	Эмийн эмчилгээний хороо Эрүүл мэндийн байгууллагууд	Эмийн гаж нөлөөний талаар авах арга хэмжээг эргэн мэдээлэх тогтолцоог бүрдүүлэх дотоод ба гадаад оролцогч талуудын мэдээлэл солилцох харилцаа холбооны хамтын ажиллагааны зураглал боловсруулсан байна.	Хамтран ажилласан эрүүл мэндийн байгууллагын тоо-4 - Олайн фарм төлөөлөлгчийн газаас ирүүлсэн хүсэлтийн дагуу 01 дүгээр сарын 30-ны 01/175 дугаар албан бичгээр 2023 онд бүртгэгдсэн эмийн гаж нөлөөний мэдээллийг гаргаж, лавлагаа хүргүүлсэн. - Фармаци гарант ХХК-ний хүсэлтийн дагуу тус байгууллагаас бүртгүүлсэн 12 нэрийн эмэнд 2023 онд бүртгэгдсэн гаж нөлөөний лавлагааг 2024 оны 01/233 албан бичгээр хүргүүлсэн. - Эм холбоо ТТБ-аас зохион байгуулсан “Эмийн чанар, аюулгүй байдал” эмнэлгийн мэргэжилтэнд зориулсан 6 удаагийн цуврал кредиттэй сургалтад “Үндэсний фармаковижилансын тогтолцоонд эмнэлгийн мэргэжилтний оролцоо” илтгэлийг тавьсан - Аймаг, нийслэлийн нэгдсэн эмнэлгийн эмзүйчдэд “Фармаковижилансын үйл ажиллагааг зохицуулах журам”-ыг танилцуулж, Эм гаж нөлөө болон ДДУХ-ийн бүртгэлийн талаар 11 дүгээр сарын 06-ны өдөр сургалт хийсэн. - Фармаковижилансын тогтолцоонд оролцогч талуудын хамтын ажиллагааны зураглалыг боловсруулан журмын төсөлд тусгасан.	100
Зорилт 7. Зах зээл дэх эм, эмнэлгийн хэрэгслийн чанар, аюулгүй байдлын тандалтыг эрсдэлд суурилан явуулж, хуурамч, стандартын бус эм зах зээлд нэвтрэхээс сэргийлнэ.							
32.	БСТ 7.1 Арга хэмжээ 7.1 Зах зээлд гарсны дараах эмийн чанар, аюулгүй байдлын	26 сая (улсын төсөв)	Чанар, аюулгүй байдлын тайланд хийсэн дүн	ЭЭХХЗГ-ийн 2023 оны А/52 дугаар тушаал Эм, эмнэлгийн хэрэгсэл, БИБ-	Ханган нийлүүлэлтийн бүх сүлжээг хамруулсан тандалт хийх төлөвлөгөө	Дүн шинжилгээ 1. Эм шинжлэх лабоарторийн 2022 оноос 2024 оны 11 дүгээр сар хүртэл лабораторийн шинжилгээгээр стандартын бус гарсан эмэнд дүн шинжилгээ хийсэн.	100

	тайлан, мэдээнд дүн шинжилгээ хийж, эрсдэлд суурилсан арга барилаар эм, эмнэлгийн хэрэгсэл, БИБ-ний чанар, аюулгүй байдалд тандалт хийнэ.		шинжилгээний тоо Тандалтын тоо Тандалтаар цуглуулсан дээж (цуврал бүрээр)-ийн тоо	ний чанар, аюулгүй байдлын тандалт хийх журмыг мөрдөн ажилладаг. 2023 онд 11 тандалт, 4 баримтын үнэлгээ хийсэн.	боловсруулж, авах арга хэмжээг тодорхойлсон байна. Эм, эмнэлгийн хэрэгсэл, БИБ-ний чанар, аюулгүй байдлын тандалт хийх журам, эмийн бүртгэлийн шинэчилсэн журмыг уялдуулж, эмийн бүртгэлийн сунгалтын шийдвэр гаргахад ашигладаг болсон байна.	- 2022 онд 1957 дээжнээс 8.9 хувь, 2023 онд 2535 дээжнээс 157 буюу 6.19 хувь стандартын бус гарсан байна. Үүнээс ихэнх хувийг БИБ 40.76 хувь, уламжлалт эм 15.9 хувь, шахмал, капсул эм 12.74 хувь, Галены бэлдмэл 5.7 хувь, эмнэлгийн хэрэгсэл 5.09 хувь, туншилтай эм 5.09 хувь эзэлсэн. Шинжилгээний үр дүнгийн зөрүүтэй байдалтай холбоотойгоор 2 эмийг байгууллагад мэдээлж, тухайн цувралын дээжүүдийг давтан шинжилгээнд хамруулсан. Лабораторын шинжилгээгээр стандарт бус гарсан бүтээгдэхүүнтэй холбоотой 7 эм ханган нийлүүлэх болон үйлдвэрлэгчтэй уулзалт хийж, шалтгааны тодорхойлж шаардлагатай бүтээгдэхүүний борлуулалтыг зогсоож давтан шинжилгээнд хамруулсан. - Эм шинжлэх лабораторид стандартын шаардлага хангаагүй биологийн идэвхт бүтээгдэхүүнүүдэд бүртгэл хийгдсэн эсэхэд тандалт судалгаа хийсэн. Нийт 114 биологийн идэвхт бүтээгдэхүүн лабораторийн шаардлага хангаагүй дүгнэлттэй гарсан байна. Үүнээс 12 нь Монгол Улсад үйлдвэрлэгдсэн ба үүнээс 2 нэрийн биологийн идэвхт бүтээгдэхүүнийг Эмийн бүртгэлийн хэлтсээс, 10 нэрийнхийг үйлдвэрлэгч нь шинжлүүлэхээр хүргүүлсэн байна. 102 нь импортын биологийн идэвхт бүтээгдэхүүн байсан бол үүнээс 70 нь шинээр бүртгүүлсэн, 25 нь бүртгэлийн хугацааг сунгах дээж, 7 нь байцаагчийн хүргүүлсэн дээж байсан. Шаардлага хангаагүй боловч бүртгэгдсэн 4 бүтээгдэхүүнийг бусад лабораторид	
--	---	--	---	---	---	---	--

						хүргүүлэн дахин шинжлүүлж бүртгүүлсэн байна. - Эм шинжлэх лабораторид шинжилгээнд хамруулсан эмнэлгийн хэрэгслүүдээс шаардлага хангаагүй дүгнэлттэй 22 бүтээгдэхүүн байсан бөгөөд 2021 онд 10 бүтээгдэхүүнийг Мэргэжлийн хяналтын байцаагчийн хүсэлтээр илгээсэн бүтээгдэхүүн байсан. 7 бүтээгдэхүүн нь үндэсний үйлдвэрлэгч байгууллага нь үйлдвэрлэлийн явцыг үнэлүүлэх зорилгоор илгээж байсан байна. Судалгаа - Хавдрын эмийн хангамж, хүртээмжийн судалгаа хийсэн. Судалгааны үр дүнг 9 дүгээр сарын 19-ний өдрийн Даргын зөвлөлийн хурлаар хэлэлцүүлсэн. - Ин виво орчинд биоэквивалентын судалгаа хийхэд шааардлагатай хүний нөөц, тоног төхөөрөмж, урвалж бодисын судалгаа, сургалтыг багтаасан төсөл, хөтөлбөрийн судалгааг гаргаж, 10 дугаар сарын 07-ны өдрийн Даргын зөвлөлийн хуралд танилцуулсан. - Дотоодын үйлдвэрийн тарилгын нунтаг хэлбэрийн антибиотикийн идэвхийг микробиологийн шингэрүүлэлтийн аргаар тодорхойлох судалгааны ажлын удирдамжийг батлуулсан. Судалгаагаар дотоодын үйлдвэрийн Цефазолин, Цефотаксим, Цефтриаксон тарилгын нунтаг эмүүдийн идэвхийг микробиологийн шингэрүүлэлтийн аргаар тодорхойлох ажлыг хийж гүйцэтгэж байна. Тандалт - Нахиа эмийн үйлдвэрийн 2 нэрийн антибиотик эмийн гаж нөлөөний нийт тохиолдолд баримт бичгийн болон идэвхтэй тандалт судалгаа хийж, ЭССЗ-	
--	--	--	--	--	--	---	--

						ийн 2024 оны №01 хурлаар хэлэлцүүлсэн. Тандалтын үр дүнг 2024 оны 02 дугаар сарын 26-ны өдрийн ХЭЗ-ийн хурлаар хэлэлцүүлж, шийдвэрийг гаргуулсан. Тус эмийн хугацаа сунгалтын асуудлыг шийдвэрлэсэн. - Агентлагийн даргын 2024 оны А/180 тоот тушаалаар Монгол улсад үйлдвэрлэсэн зүү тариурын тандалт судалгаа хийсэн. - Агентлагийн даргын 2024 оны А/03 тоот тушаалаар батлагдсан удирдамжийн Монгол улсын хэмжээнд эрт илрүүлэг, үзлэг оношилгоо хийж буй лабораторийн үйл ажиллагаа, хэрэглэгдэж буй оношлуур, урвалжийн чанар аюулгүй байдлын тандалтыг хөдөөгийн 37, УБ хотын 15 төр хувийн хэвшлийн ЭМБ-дад хийж 6 оношлуур, биохимийн 7 урвалжид үнэлгээ хийсэн. - Гарцини камбоджи агуулсан бүтээгдэхүүний Австралийн эмийн зохицуулах хорооноос гарсан сэрэмжлүүлэгийн хүрээнд биологийн идэвхт бүтээгдэхүүний цахим бүртгэлд үнэлгээ хийхэд манай улсын хэмжээнд нийт 6 улсын, 7 үйлдвэрийн, 7 ханган нийлүүлэх байгууллагын импортолсон 9 нэрийн бүтээгдэхүүн бүртгэлтэй байгаагийн 2 нь заавар баталгаажуулаагүй, бүгд зар сурталчилгааны зөвшөөрөлгүй байсан. - Агентлагийн даргын А/42 дугаар тушаалаар батлагдсан “Уналт таталтын эсрэг эмэнд ин витро орчинд биоэквивалент судалгаа хийх” удирдамжийн хүрээнд судалгааны арга зүйг боловсруулж, зах зээлээс бүртгэлтэй 5 нэр төрлийн Карбамазепин 200мг шахмал эмийн дээж авч,	
--	--	--	--	--	--	--	--

						шинжилгээнд хамруулан, чанарын шинжилгээгээр шаардлага хангаж, судалгааг үргэлжлүүлэн хийж байна. - Эм шинжлэх лабораторийн 2024 онд стандартын бус гарсан 8 эмэнд тандалт хийж, эрсдэлтэй 5 эмийг зах зээлд байгаа эсэхэд хяналт шалгалт хийж, 3 эмийг зах зээлээс түр зогсоосон. - Шинжилгээний үр дүнгийн зөрүүтэй 1 эмэнд тандалт хийж, дотоод хяналт хийлгэж, үр дүнгийн мэдээллийг авч танилцаж, хариу мэдээлэл өгсөн. - ХЭЗ-ийн №6 хурлаас гарсан шийдвэрийн дагуу эмийн бүртгэлийн мэдээний сан дахь эмийн олгох нөхцөлд тандалт, үнэлгээ хийхэд хэрэглэх зааваргүй 282 эм, хэрэглэх зааварт эмийн олгох нөхцлийн мэдээлэл хангалтгүй 1486 эм, зөрчилтэй мэдээлэл бүхий 172 эмийн мэдээлэл бүхий үнэлгээний дүнг ХЭЗ-ийн №7 хурлаар хэлэлцүүлж, 172 эмийн мэдээлэлд нэмэлт судалгаа хийх тухай шийдвэр гарч, дээрх эмэнд хамаарал бүхий 61 байгууллагад нэмэлт мэдээлэл ирүүлэх тухай албан бичгийг хүргүүлсэн. Нэмэлт мэдээллийн үр дүнг Даргийн зөвлөлийн хурал, ХЭЗ-ийн хурлаар тус тус хэлэлцүүлж, 6 нэрийн эмийн мэдээлэлд дахин үнэлгээ хийх, 136 эмийн олгох нөхцлийг өөрчлөх шийдвэр гарсан. \ - “Нийтийн үйлчилгээтэй эмийн сангуудын эм олголтын байдалт тандалт үнэлгээ”-г улсын хэмжээнд 2 удаа хийж, 900 гаруй эмийн санг хамруулсан.	
3	Арга хэмжээ 7.2 Эмийн зах зээлийн тандалтад	80 сая (улсын төсөв)	Оролцогч талуудын тоо	ЭЭХХЗГ-ийн 2022 оны А/237 зах зээлээс эм,	Оролцогч талууд болон олон нийт хуурамч, стандартын	ДЭМБ-ын албан ёсны мэдээллийн сүлжээ “Эрт сэрэмжлүүлэг систем”-ээс нийт 10 удаагийн мэдээлэл ирсэн. Үүнд: 4 сэрэмжлүүлэг, 2 зах	100

	оролцогч талуудын оролцоог нэмэгдүүлж, ДЭМБ-ын “Эрт сэрэмжлүүлгийн систем”-ийг тогтмол ашиглана.		Эрт сэрэмжлүүлгийн тоо Илрүүлсэн зөрчил, арга хэмжээний тоо Иргэд, олон нийтээс ирүүлсэн мэдээллийн тоо Хуурамч, стандартын бус эмийг зах зээлээс эргүүлэн татсан, бүртгэлээс хассан тоо	эмнэлгийн хэрэгслийн эргүүлэн татах журмыг мөрдөн ажиллаж байна. ДЭМБ-ын эрт илрүүлгийн систем буюу “Rapid Alert System”-ээс хүлээн авч, байгууллагын цахим хуудсаар дамжуулан 8 сэрэмжлүүлэг мэдээлсэн Эргүүлэн татсан стандарт бус эм-2 нэрийн 146.86 хайрцаг	бус гэж сэжиглэсэн эмийг мэдээлэх заавар боловсруулж, эмийн чанар, аюулгүй байдалтай холбоотой ирсэн сэрэмжлүүлэг мэдээллийг тухай бүр эрүүл мэндийн байгууллага, олон нийтэд хүргэж, эрсдлийг бууруулах арга хэмжээ хэрэгжүүлсэн байна.	зээлийн тандалт хийх мэдээлэл, 1 эргүүлэн татах мэдээлэл, хэлэлцүүлэг болон цахим сургалтад хамрагдах, судалгаа хийх мэдээллүүд ирсэн байна. Зах зээлийн тандалтын хүрээнд 2 газар хэлтэс, 5 байгууллагатай хамтран хийсэн. Сэрэмжлүүлэг мэдээллүүдийг байгууллагын цахим хуудсанд тухай бүрт байршуулсан. - Хуурамч стандарт бус эмийн зах зээлийн тандалт хийх, урьдчилан сэргийлэх талаар 01 дүгээр сарын 14-ний өдөр, 3 дугаар сарын 13-ны өдөр ирүүлсэн 20 хуурамч эм, стандартын бус 8 эмэнд тандалт хийхэд манай улсын эмийн бүртгэлд бүртгэгдээгүй байсан. - Эргүүлэн татах 27374 цуврал бүхий Карведи денк 25 мг шахмал эмийн бүртгэлийн сунгалт хийгдээгүй тул Денк фарм төлөөлөгчийн газраас 3 дугаар сарын 22-ны өдөр зах зээлд байхгүй талаар 01/1871 албан бичгээр мэдээлсэн. - Гишүүн орнуудын стандартын бус, хуурамч эмийн механизмын талаар үнэлгээний судалгаанд оролцож, үнэлгээг 5 дугаар сарын 27-ны өдөр цахимаар илгээсэн. - Камбож улсын Пномпень хотод 02 дугаар сарын 27-29-ний өдрүүдэд зохион байгуулагдах “ДЭМБ-ын Зүүн өмнөд Ази, Номхон далайн баруун бүс дэх дэлхийн тандалт, мониторингийн тогтолцооны төвүүдийн уулзалт” оролцож, 11 дүгээр сарын 17-21-ны өдөр Хуурамч, стандартын бус эмийн механизм, бусад улс орны туршлагын талаар цахим сургалтанд хамрагдсан. - Хуурамч пропиленгликолийн туслах бодисын сэрэмжлүүлгийн дагуу урьдчилан сэргийлэх зорилгоор идэвхитэй тандалтыг 10 дугаар сарын 25-ны өдрийн агентлагийн даргын баталсан удирдамжийн дагуу 4 эмийн	
--	---	--	--	--	---	---	--

36.	БСТ 8.1 Арга хэмжээ 8.1. Эм, эмнэлгийн хэрэгслийг зах зээлд таниулах болон зар сурталчилгааны идэвхтэй тандалтыг хэрэгжүүлнэ.	-	Зар сурталчилгааны идэвхтэй тандалтын тоо	Олон нийтийн мэдээллийн хэрэгслээр түгээж буй зар сурталчилгаанд 2 тандалт хийсэн.	Эм, эмнэлгийн хэрэгслийг зах зээлд таниулах болон зар сурталчилгааны идэвхтэй тандалт хийх мэдээллийн нотолгоонд байдлыг шалгах хуудас батлуулж, идэвхтэй 2 тандалт хийсэн байна.	Эм судлалын салбар зөвлөлийн хурал 12 удаагийн хулаар нийт 111 нэрийн эм, биологийн идэвхт бүтээгдэхүүны зар сурталчилгааны агуулгыг хэлэлцүүлсэнээс 27 эм, 16 биологийн идэвхт бүтээгдэхүүн нийт 43 нэрийн эм, биологийн идэвхт бүтээгдэхүүнд зөвшөөрөл олгож, 68 нэрийн эм, биологийн идэвхт бүтээгдэхүүний зар сурталчилгааны агуулгыг буцааж шийдвэрлэсэн. - Бүртгэлтэй биологийн идэвхт бүтээгдэхүүний тоон үзүүлэлтийн зурагт хуудсыг боловсруулан байгууллагын цахим хуудсанд байршуулсан. - Эм үйлдвэрлэгчийн төлөөлөгчийн газрын үйл ажиллагааны 2023 оны тайланг цахим сан үүсгэн хүлээн авч Даргын зөвлөлийн 11 дүгээр сарын 20-ны өдрийн хурлаар тайланд хийсэн дүн шинжилгээний дүнг хэлэлцүүлсэн. - 16-биологийн идэвхт бүтээгдэхүүнд зар сурталчилгааны зөвшөөрөл олгож тухай бүр И-Монголия болон лэйсмед мэдээний санд байршуулсан.	100
37.	БСТ 8.2 Арга хэмжээ 8.2 Улсын бүртгэлд бүртгэгдсэн эм, БИБ-ний талаар бодит мэдээллийг олон нийтэд ил тод мэдээлэх, зар сурталчилгаа, түүнд зөвшөөрөл олгох ажлыг зохион байгуулж, зар сурталчилгаа, зах зээлд таниулах зөвшөөрлийн нэгдсэн мэдээний сан үүсгэнэ.	-	Зар сурталчилгааны зөвшөөрөл олгосон болон татгалзсан тоо Дүн шинжилгээний тайлан Мэдээний сангийн оруулсан	Олон нийтийн мэдээллийн хэрэгслээр сурталчлах эмийн зар сурталчилгааг хянаж, улсын бүртгэлд бүртгэгдсэн 307 эм, БИБ-ийг хэлэлцүүлж, 142 зар сурталчилгаанд зөвшөөрөл олгосон.	Эм судлалын салбар зөвлөлийн хурлаар улсын бүртгэлд бүртгэгдсэн эм, БИБ-ний талаарх бодит мэдээллийг олон нийтэд ил тод мэдээлэх, зар сурталчилгаа, түүнд зөвшөөрөл олгох хүсэлтийг хэлэлцүүлж, шийдвэрлүүлсэн байна. Эмийг зах зээлд таниулах үйл ажиллагааг үнэлж,	Эм судлалын салбар зөвлөлийн хурал 2024 онд 12 удаа хуралдсан. Нийт 1128 эмийн хэрэглэх заавар хэлэлцсэн. Хурлын шийдвэрт: - 897 эмийн хэрэглэх зааврыг батлах - 231 эмийн хэрэглэх зааврыг дахин засварт буцааж шийдвэр гарч, тухай бүрт хүсэлт илгээсэн байгууллагуудад мэдээлэл хүргэн, арга зүйгээр хангасан. Хурлаар баталгаажсан эмийн хэрэглэх заавруудаас 561 эмийн хэрэглэх зааврыг тэмдэгжүүлж, холбогдох байгууллагад хүлээлгэн өгсөн. - Биологийн идэвхт бүтээгдэхүүний заавар батлуулахаар илгээсэн байгууллага 37, үүний 100 хувь шийдвэрлэсэн байгууллага 29 - Зааврыг хянаж баталгаажуулсан 328,	90

			мэдээллийн тоо	Licemed.mohs.gov.mn мэдээллийн систем	зар сурталчилгааны зөвшөөрөл олгосон, татгалзсан шийдвэрт дүн шинжилгээ хийж, Licemed.mohs.gov.mn мэдээний санд бүртгэсэн байна.	- Зааврыг хянаж буцаасан 286 биологийн идэвхт бүтээгдэхүүн байна.	
Зорилт 9. Эмийн мэдээллийн хараат бус, бодит байдлыг хангаж, эм, оношлуур, биологийн идэвхт бүтээгдэхүүний баталгаажуулсан мэдээллийг эмнэлгийн мэргэжилтэн болон иргэдэд түгээнэ.							
38.	Алсын хараа 2050 2.2.8 Арга хэмжээ 9.1. Эм, оношлуур, БИБ-ний хэрэглэх зааврыг баталгаажуулна.	-	Эм, оношлуур, БИБ-ний баталгаажуулсан зааврын тоо	2023 онд 983 эмийн зааврыг баталгаажуулсан	Эм судлалын салбар зөвлөлийн хурлаар эмийн зааврыг, Биобэлдмэл оношлуур салбар зөвлөлийн хурлаар оношлуурын зааврыг, БИБ-ний салбар зөвлөлийн хурлаар БИБ-ий зааврыг тус тус хэлэлцүүлэн баталгаажуулан түгээж, зохистой хэрэглээг төлөвшүүлсэн байна.	Эм судлалын салбар зөвлөлийн хурал 2024 онд 12 удаа хуралдсан. Нийт 1128 эмийн хэрэглэх заавар хэлэлцсэн. Хурлын шийдвэрт: - 897 эмийн хэрэглэх зааврыг батлах - 231 эмийн хэрэглэх зааврыг дахин засварт буцаах шийдвэр гарч, тухай бүрт хүсэлт илгээсэн байгууллагуудад мэдээлэл хүргэн, арга зүйгээр хангасан. Хурлаар баталгаажсан эмийн хэрэглэх заавруудаас 561 эмийн хэрэглэх зааврыг тэмдэгжүүлж, холбогдох байгууллагад хүлээлгэн өгсөн.	100
39.	Арга хэмжээ 9.2. Баталгаажуулсан эм, оношлуур, БИБ-ний хэрэглэх зааврын нэгдсэн мэдээллийн сан үүсгэнэ.	-	Мэдээллийн санд оруулсан баталгаажсан зааврын тоо	Licemed.mohs.gov.mn мэдээллийн систем	Баталгаажуулсан эм, оношлуур, БИБ-нийг мэдээний санд оруулсан байна.	Эмийн бүртгэлийн мэдээний сан Licemed.mohs.gov.mn цахим программд эмийн хэрэглэх заавар баталгаажуулах хүсэлт ирүүлсэн 461 эмийн хэрэглэх зааврыг хянаж, баталгаажуулсан. Биологийн идэвхт бүтээгдэхүүний заавар батлуулахаар илгээсэн байгууллага 37, үүнээс 100 хувь шийдвэрлэсэн 29 байгууллагын 328 зааврыг хянаж баталгаажуулсан, 286 зааврыг буцаасан байна.	100
Зорилт 10. Эмийн чанар шалгах лабораторийн чадавхийг нэмэгдүүлж, эм, эмнэлгийн хэрэгсэл, биологийн идэвхт бүтээгдэхүүн, уламжлалт эмийн стандартыг шинэчилж, вакцин, биобэлдмэлийн цувралыг чөлөөлөх ажлыг хэрэгжүүлнэ.							
40.	ЗГҮАХ 2.1.8.8 БСТ 10.2 Арга хэмжээ 10.1.	100 сая (улсын төсөв)	MNS/ISO IE 17025-2018 имтгэмжлэлийн гэрчилгээ	MNS/ISO IES 17025-2018 имтгэмжлэлийн гэрчилгээг	Лабораторийн үйл ажиллагаанд дотоод хяналтыг тогтмол хийж, хүний нөөцөө	Лабораторийн хүний нөөцөө чадавхжуулах гадаад сургалтад 6 албан хаагчийг хамруулсан. Үүнд:	90

	Лабораторийн чадавхийг сайжруулж, чанарын удирдлагын тогтолцоог хэрэгжүүлнэ.		Химийн бодис ашиглалтын тусгай зөвшөөрлийн гэрчилгээ Сургалтад хамрагдсан шинжээчийн тоо Дотоод хяналтын төлөвлөгөө тайлан	2022.04.06-2023.05.26 хүртэл сунгуулсан. Химийн бодис ашиглалтын тусгай зөвшөөрлийн гэрчилгээ авахад шаардлагатай баримт бичгийг бүрдүүлсэн.	чадавхжуулсан байна байна. Химийн бодис ашиглалтын тусгай зөвшөөрлийн гэрчилгээ авсан байна.	- БНСУ-ын Сөүл дэх “Global trainin Hub for Biomanufacturing”-аас 6 дугаар сарын 3-14-ний өдрүүдэд зохион байгуулагдсан “Introductory course for biologics development and manufacturing 2024” сургалтад 2 албан хаагчийг, - “National Institute of Food and Drug Safity Evalution”-аас 6 дугаар сарын 17-25-ны өдрүүдэд зохион байгуулсан “7th training on quality control of biologicals in the Asia-Pacific region – Vaccine track” 5 хоногийн сургалтад 1 албан хаагчийг, - “2024 introductory course for standard practice (GxP), Ich good clinical practice E6 (R2)” 21 хоногийн сургалтад 2 албан хаагчийг, - “Цар тахал болон бусад өвчний дэгдэлттэй тэмцэх Азийн оношлогоо вакцин эмчилгээний зохицуулагчдын удирдлага”-ын уулзалт, хэлэлцүүлэгт 1 албан хаагчийг тус тус хамруулсан. Химийн бодис ашиглалтын тусгай зөвшөөрлийн гэрчилгээ авахаар байр ашиглалтын гэрээг ХАБУЛЛ-тай 2024 оны 10 дүгээр сарын 31-ний өдөр хийсэн. 2024 онд лабораторид 2 удаа дотоод хяналт хийж, зөвлөмжийн дагуу үл тохирлыг залруулж, тайлан гаргасан.	
41.	БСТ 10.2 Арга хэмжээ 10.2. Вакцин, биобэлдмэлийн цуврал чөлөөлөх үйл ажиллагааг хэрэгжүүлнэ.	-	Хүргүүлсэн саналын тоо	Агентлагийн даргын 2021 оны А/330 дугаар тушаалаар Вакцин, биобэлдмэлийн цувралын зөвшөөрөл олгох журам батлуулсан.	Эм, эмнэлгийн хэрэгслийг тухай хуулийн төслийн шинэчилсэн найруулгад вакцин, биобэлдмэлийн цувралыг чөлөөлөх зохицуулалтыг тусгасан санал хүргүүлсэн байна.	Шинэчлэн батлагдсан Эм, эмнэлгийн хэрэгслийн тухай хуулийн 19 дүгээр зүйлийн 19.2 дахь заалтын лабораторийн чиг үүрэгт Вакцин, биобэлдмэлийн цуврал чөлөөлөх үйл ажиллагаа тусгагдаагүй бөгөөд нөхцөлт бүртгэлд оруулж бүртгэхээр журмын төслийг боловсруулж байна.	90

42.	Арга хэмжээ 10.3 Үндэсний фармакопейд үнэлгээ хийж, дотоодын үйлдвэрийн эмийн чанарт тавих шаардлагыг нэмэгдүүлнэ.	1.5 тэрбум (улсын төсөв) 100 сая (ОУБ)	Фармакопейн үнэлгээний тайлан Үндсэний үйлдвэрийн эмийн бүртгэлийн баримт бичгийн үнэлгээний тайлан	Үндэсний фармакопейн анхдугаар хэвлэл Үндэсний фармакопейн үнэлгээний тайлан	Үндсэний үйлдвэрийн эмийн бүртгэлийн баримт бичиг болон фармакопейн үнэлгээг хийж, үнэлгээний дүнд үндэслэн үндэсний фармакопейн 2 дах хэвлэлийн төслийг боловсруулж эхэлсэн байна.	Агентлагийн даргын А/252 дугаар тушаалаар Монгол улсын үндэсний фармакопейг шинэчлэн боловсруулах ажлын хэсгийг байгуулсан боловч шинэчлэн батлагдсан “Эм, эмнэлгийн хэрэгслийн тухай хууль”-ийн 19.4-т “Дотоод болон гадаадын ерөнхий нэршлийн эмийн чанар, аюулгүй байдлыг шинжлэхэд олон улсад зөвшөөрөгдсөн фармакопейг ашиглана” гэж тусгасан тул МУҮФ-г шинэчлэн боловсруулах шаардлагагүй болсон. Эрүүл мэндийн сайдын А/420 дугаар тушаалаар хүчингүй болсон.	100
43.	Арга хэмжээ 10.4 Эмийн шинжилгээний үнийн төлбөрт өөрчлөлт оруулах саналыг боловсруулна.	1.5 сая (улсын төсөв)	Батлагдсан эмийн шинжилгээний үнийн төлбөр Албан бичиг	Шинжилгээний үнийн төлбөрт өөрчлөлт оруулах төслийг 7 бүлгийн 513 үзүүлэлтээр боловсруулж, ЭМЯ-нд хүргүүлсэн.	Эмийн шинжилгээний үнийн төлбөрт өөрчлөлт оруулах төслийг боловсруулж, ЭМЯ болон Сангийн яаманд хүргүүлсэн байна.	Эмийн шинжилгээний үнийн төлбөрт өөрчлөлт оруулах 7 бүлгийн 513 үзүүлэлтээр төслийг боловсруулж, 01/02 дугаар албан бичгээр ЭМЯ-нд хүргүүлсэн. ЭШЛ-ийн шинжилгээний 3 бүлгийн 94 үзүүлэлтийн үнийн төлбөрт оруулах өөрчлөлтийн саналыг ЭМЯ-наас 1а/447 дугаар албан бичгээр Сангийн яаманд хүргүүлсэн.	100
44.	Арга хэмжээ 10.5 ДЭМБ-ын эм шинжлэх лабораторийн сүлжээнд нэгдэнэ.	-	Төлөвлөгөө Хүргүүлсэн албан бичиг	Үндэсний итгэмжлэлийн төвөөр итгэмжлэгдсэн.	Олон улсын болон бүс нутгийн эм шинжлэх лабораторийн сүлжээнд нэгдэх төлөвлөгөөг гаргаж, баримт бичгийн бүрдүүлбэр хийж, ДЭМБ-ын Монгол дахь суурин төлөөлөгчид хүсэлт хүргүүлсэн.	ДЭМБ-ын Монгол дахь суурин төлөөлөгч, ДЭМБ-ын НДБЭБ-ийн Эмийн тогтолцооны газрын Зайлшгүй шаардлагатай эм, технологийн асуудал хариуцсан зохицуулагч 2024 оны 3 дугаар сарын 13, 7 дугаар сарын 09-10-ны өдрүүдэд ЭШЛ-ийн үйл ажиллагаатай танилцаж, ДЭМБ-ын эмийн лабораторийн сүлжээнд хэрхэн нэгдэх талаар зөвлөгөө мэдээлэл өгч ДЭМБ-ын эм шинжлэх лабораторийн сүлжээнд нэгдэх боломж бүрдсэн. Шинэчлэн батлагдсан Эм, эмнэлгийн хэрэгслийн тухай хуулийн оруулж вакцин, биобэлдмэлийн цуврал чөлөөлөх үйл ажиллагааг нөхцөлт бүртгэлд бүртгэхээр болсон.	70
45.	Арга хэмжээ 10.6 Лабораторийн үйл ажиллагаанд үнэлгээ	-	Шинэчилсэн багаж,	2023 онд 11 багажыг	Нэн шаардлагатай багаж тоног төхөөрөмж, сэлбэг	Эм шинжлэх лабораторийн тоног төхөөрөмжид лабораторийн багаж, тоног хариуцсан инженерээр үнэлгээ хийлгэж, шаардлагатай	100

	хийж, сэлбэх шинэчлэх шаардлагатай аппарат тоног төхөөрөмжийн тооцооллыг гарган санхүүжилтийг шийдвэрлэх арга хэмжээ авна.		захиалга хийсэн сэлбэг хэрэгслийн тоо	худалдаж авсан.	хэрэгслийн жагсаалтыг гаргаж, ил тод цахимд байршуулан худалдан авч шинээр суурилуулсан тоног төхөөрөмжийг тогтмол ашигладаг болсон байна.	багаж, тоног төхөөрөмжийн судалгаа, үнийн саналыг гарган дараах албан бичгийг хүргүүлсэн. Үүнд: 1. ЭМЯ-ны Хөрөнгө оруулалтын хэлтэст 01/494 дугаар албан бичиг 2. ДЭМБ-ын Монгол дахь суурин төлөөлөгчийн газарт 01/15 дугаар албан бичиг 3. 2025 онд нэн шаардлагатай багаж, тоног төхөөрөмж, урвалж бодисын төсвийг гаргаж, ЭМЯ-ны Санхүү, эдийн засгийн газарт 01/434 дугаар албан бичгээр хүргүүлсэн. ЭМЯ, ДЭМБ-ын дэмжлэгтэй төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр бараа, ажил үйлчилгээ худалдан авах хуулийн дагуу тендер зохион байгуулж, дараах багаж тоног төхөөрөмжийг худалдан авсан байна. Үүнд: - Нэн шаардлагатай 10 тоног төхөөрөмж болох хатаах шүүгээ, шатаах зуух, соронзон хутгуур, лабораторийн плитка, принтертэй аналитик жин, рН метр, ультрасоник, комьютер - Өндөр идэвхт шингэний хроматографийн багаж, уусалтын аппарат, спектрофотомерт, потенциометрийн титрлэгч, автомат поляриметр, кьелдалын аппарат - Атом шингээлтийн спектрофотометр Багаж тоног төхөөрөмжийг угсарч суурилуулан, үйлдвэрийн инженерээр сургалт зохион байгуулж, багаж ажиллуулах стандарт ажлын зааврыг боловсруулж, туршилтын шинжилгээ хийж, мөн өдөр тутмын үйл ажиллагаанд ашиглаж, эм, эмнэлгийн хэрэгсэлд 150 дээжид 300 үзүүлэлтээр үзүүлэлтээр шинжилгээ хийж байна.	
46.	Арга хэмжээ 10.7 Хууль хяналтын байгууллага, аж ахуйн нэгж, улсын байцаагчийн ирүүлсэн дээжид	200 сая (улсын төсөв)	Шинжилгээнд хамрагдсан дээжийн тоо	2023 онд 2535 дээжинд шинжилгээ хийж хариуг олгосон.	Үндэсний болон олон улсын арга, аргачлалыг ашиглан 2000-аас дээш дээжинд шинжилгээ хийсэн байна.	2023 оны 12 сарын 05-наас 2024 оны 12 сарын 02-ны өдрийн байдлаар LIMS системд 2577 дээж 20616 үзүүлэлтээр шинжилснээс импортын 1823, дотоодын 754 дээж хийж, төрийн санд 200,767,400 төгрөгийн	100

	үндэсний болон олон улсын арга, аргачлалыг ашиглан шинжилгээг хийнэ.				шинжилгээний төлбөрийг төвлөрүүлсэн байна. Үүнээс: Эмийн хэлбэрээр үзүүлбэл: - Ариутгалын бодис-56 - БИБ-681 - Биобэлдмэл-17 - Гален-16 - Капсул-118 - Лаа-28 - Нүд, чих хамрын дусал-46 - Нэрмэл ус-25 - Сироп-72 - Уламжлалт эм-160 - Тарилгын нунтаг-83 - Шахмал-355 - Тарилгын шингэн-118 - Тосон түрхэц-47 - Тугнасан нунтаг-30 - Туншил-152 - Эмийн түүхий эд-152 - Эмийн ургамлын түүхий эд-104 - Эмнэлгийн жижиг хэрэгсэл-162 - Үрэл эм-9 - Бусад-146 Шинжилгээ хийлгэх хүсэлтээр үзүүлбэл: - Сунгалт-785 - Байцаагч-77 - Шинэ бүртгэл 680 - Тандалт судалгаа 6 - MNS төсөл 15 - Гомдол 11 - Өөрчлөлт 28 - ҮФӨ төсөл 95 - Хяналт 880 дээж хамрагдсан байна. Шаардлага хангаагүй 85 дээж 680 үзүүлэлтээр, үүнээс: Эмийн хэлбэрээр: - Ариутгалын бодис-3 - Шахмал-18 - Капсул-4	
--	---	--	--	--	---	--

						- Нэрмэл ус-4 - БИБ-29 - Биобэлдмэл-2 - Галены бэлдмэл-3 - Сироп-2 - Тарилгын шингэн-1 - Хамар чихний дусал эм-1 - Эмийн ургамлын түүхий эд-5 - Уламжлалт эм-3 - Туншил-2 - Тугнасан нунтаг-3 - Тосон түрхэц-1 - Бусад-4 Үзүүлэлтээр: - Спиртийн хэмжээ-1 - Тоон тодорхойлолт-8 - Задралт-5 - Гадна байдал-12 - Чийглэг - Тугналт-1 - 20 шахмалын нийлбэр жин-1 - Жингийн хэлбэлзэл-6 - Дундаж жин-12 - Уусмалын орчин-5 - Диаметр-5 - Уусалт-3 - Таних урвал /өнгөт/-3 - Агаартан бактерийн тоо-10 - Хөгц мөөгөнцөрийн тоо-9 - Зузаан-8 - Бат бөх чанар-4 - Хуурай үлдэгдэл-1 - Хүчиллэг, шүлтлэг чанар-1 - Капсултай бэлдмэлийн дундаж жин-1 - Жижиг хэсгийн хэмжээ-2 - Үрэлт-1 - Дүүргэлт-3 Гарал үүслээр: Дотоодын 37, импорт -48	
--	--	--	--	--	--	--	--

Зорилт 11. Эм зүйн тусламж, үйлчилгээнд олон улсын стандарт (GMP, GLP, GDP, GSP, GCP, GPP)-ын шалгуурыг ашиглан эрсдэлд суурилсан хөндлөнгийн хяналтыг хэрэгжүүлнэ.

47.	Арга хэмжээ 11.1 Эм хангамж, эрүүл мэндийн байгууллагыг төлөвлөгөөт хяналт шалгалтад хамруулна.	-	Хяналт шалгалтын удирдамжийн тоо Хяналт шалгалтад хамрагдсан байгууллагын тоо Арилгасан зөрчлийн хувь	2023 онд 2 удирдамж батлуулж, хяналт шалгалтад нийт 620 байгууллага хамруулсан.	Төлөвлөгөөт хяналт шалгалтын удирдамжийг батлуулж, төлөвлөсөн байгууллагад хяналт шалгалт хийж, илэрсэн зөрчил, дутагдлын дагуу арга хэмжээ авч тайланг холбогдох дээд шатны байгууллагад хүргүүлсэн байна. Төлөвлөгөөт хяналт шалгалтын дүнг нэгтгэн, холбогдох газарт албан бичгээр хүргүүлсэн байна.	Эм, биобэлдмэлийн хяналтын чиглэлээр хийгдэх хяналт шалгалтын төлөвлөлтийн төслийг Эрүүл мэндийн яамны Салбарын хяналтын газарт хүргүүлж, “Эм хангамжийн байгууллагуудад хяналт шалгалт хийх тухай” 10-00/19, “Эмнэлгүүдэд төлөвлөгөөт хяналт шалгалт хийх тухай” 10-00/11, 03-01/01 дугаартай удирдамжийг батлуулсан. Удирдамжийн хүрээнд нийт 590 байгууллагад хяналт шалгалт хийхээр төлөвлөснөөс 552 буюу 93.5 хувийг хамруулж, 3269 заалттай 343 албан шаардлага, 2 бүтээгдэхүүний дүгнэлт, 3 иргэн, 34 аж, ахуйн нэгжид 26.3 сая төгрөгийн шийтгэлийн арга хэмжээ авч 289200 төгрөгийн хууль бусаар олсон мөнгөн орлогыг нөхөн төлүүлж, 142 нэрийн 3964 ширхэг 3.8 сая төгрөгийн зөрчилтэй бүтээгдэхүүнийг хурааж, аймаг нийслэлийн орон тооны бус зөвлөлд шилжүүлсэн. Хяналт шалгалтын нэгдсэн дүнг нэгтгэж, даргын зөвлөлийн хурлаар хэлэлцүүлж, хяналт шалгалтын дүнг Эрүүл мэндийн яамны салбарын хяналтын газарт 01/2094 дугаар албан бичгээр хүргүүлсэн	100
48.	Арга хэмжээ 11.2 Аж ахуйн нэгж, байгууллага, иргэний өргөдөл, хүсэлт, удирдах дээд байгууллагын шийдвэрээр болон хүний амь нас, эрүүл мэнд, хүрээлэн байгаа орчинд шууд буюу шууд бусаар хор хохирол учруулсан тохиолдолд төлөвлөгөөт бус	-	Хяналт шалгалтын тоо Арилгасан зөрчлийн тоо	2023 онд нийт 59 өргөдөл, 268 албан бичгийн дагуу 207 байгууллагад хяналт шалгалт хийсэн. Нийт 55 байгууллагын зөрчлийг арилгуулж, 17 байгууллагад ЗШША явуулж, 55 албан бичиг хүргүүлсэн.	Аж ахуйн нэгж, байгууллага, иргэдээс ирүүлсэн өргөдөл, хүсэлтийн дагуу хяналт шалгалтыг хийж, зөрчлийг арилгуулах арга хэмжээг авч ажилласан байна.	Нийт 48 өргөдөл, 471 албан бичиг хүлээн авснаас хариутай 385, хариугүй 86 албан бичгийг шийдвэрлэсэн. Нийт 58 байгууллагад хяналт шалгалт хийж, 95 зөрчлийг арилгуулж, 13 албан тушаалтан, аж, ахуйн нэгжид 11.0 сая төгрөгийн торгуулийн арга хэмжээ авч, 30.1 сая төгрөгийн хууль бус орлого нөхөн төлүүлэхээр шийдвэрлэсэн байна.	100

	хяналт шалгалт хийнэ.						
49.	Арга хэмжээ 11.3 Зах зээлд худалдаалагдаж буй хуурамч, улсын бүртгэлд бүртгэгдээгүй, бүртгэлийн загвараас зөрүүтэй, чанар, стандартын шаардлага хангаагүй эм, эмнэлгийн хэрэгсэл, БИБ, худалдаалагдахаас урьдчилан сэргийлэх хяналт шалгалт хийнэ.	-	Хяналт шалгалтын удирдамжийн тоо Арилгасан зөрчлийн тоо Хяналт шалгалтын танилцуулгын тоо	Нийт 412 байгууллагад хяналт хийж, 8 байгууллагад зөрчлийн хэрэг бүртгэлийн ажиллагаа хийн 6 байгууллага, 2 иргэнд 7.650.000₮ торгуулж, 13.126.900₮ нөхөн төлбөрийг барагдуулж, 16 нэрийн 1170ш 3.499.617₮ зөрчилтэй бүтээгдэхүүнийг орон тооны бус зөвлөлд шилжүүлсэн.	Урьдчилан сэргийлэх хяналт шалгалтын удирдамжийг батлуулж, нийт 400-аас дээш байгууллага, иргэнийг хамруулан чанарын шаардлага хангахгүй, улсын бүртгэлд бүртгэгдээгүй эмийг илрүүлж, зөрчлийг бүрэн арилгасан байна. Урьдчилан сэргийлэх хяналт шалгалтын дүнг нэгтгэн, холбогдох газарт албан бичгээр хүргүүлсэн байна.	Эрүүл мэндийн яамны Салбарын хяналтын газарт 2024 оны 10-00/23 дугаартай удирдамжийг батлуулсан Батлагдсан удирдамжийн дагуу 481 гаруй иргэн, аж, ахуйн нэгжийн үйл ажиллагаанд хяналт шалгалт хийж, 33 албан тушаалтан, аж, ахуйн нэгжид Зөрчлийн тухай хуулийн холбогдох заалтаар 29.3 сая төгрөгийн торгуулийн арга хэмжээ авч, 6.8 сая төгрөгийн хууль бусаар олсон мөнгө орлогыг нөхөн төлүүлж, 315 нэрийн 12270 ширхэг зөрчилтэй бүтээгдэхүүнийг хураан орон тооны бус зөвлөлд шилжүүлсэн. Хяналт шалгалтын нэгдсэн дүнг нэгтгэж, Эрүүл мэндийн яамны салбарын хяналтын газарт 01/2094 дугаар албан бичгээр хүргүүлсэн	100
50.	Арга хэмжээ 11.4 Харъяа нийслэл, орон нутгийн прокурорын байгууллагын хяналт дор зөрчлийн хэрэг бүртгэлтийн ажиллагааг хуулийн хүрээнд явуулж, шийдвэрлэн тайлагнана.	-	ЗХБА явуулсан ААН, иргэний тоо Авсан арга хэмжээ	2023 онд 55 ААН, иргэнд ЗХБА явуулсан.	Зөрчлийн хэрэг бүртгэлтийн ажиллагааг шуурхай шийдвэрлэж, удирдлагад тухай бүрт танилцуулсан байна.	Зөрчлийн тухай, Зөрчил шалган шийдвэрлэх тухай хуулийн хүрээнд 86 аж,ахуйн нэгж, 19 албан тушаалтанд нийт 94.5 сая төгрөгийн шийтгэл ногдуулж, 107.9 сая төгрөгийн зөрчил үйлдэж олсон мөнгөн орлогыг улсын төсөвт нөхөн төлүүлэхээр шийдвэрлэсэн. Хяналт шалгалтаар илэрсэн 291 нэрийн бүртгэлгүй, хадгалалтын дэглэм алдагдсан, хугацаа дууссан эм, эмнэлгийн хэрэгслийг аймаг, нийслэлийн орон тооны бус зөвлөлд шилжүүлсэн.	100
51.	БСТ 11.2 Арга хэмжээ 11.5 Хяналтын үйл ажиллагаа явуулахад бусад байгууллагын оролцоог хангана.	40 сая (ОУБ)	Хамтран ажиллах төлөвлөгөөний хэрэгжилтийн хувь	Хамтын ажиллагааны төлөвлөгөө батлуулсан. Засгийн газрын 311 дүгээр	Хяналтын үйл ажиллагаа явуулахад талуудын оролцоо ба хамтын ажиллагааны зураглалыг боловсруулж,	Цагдаагийн ерөнхий газрын ХТТГ-тай хамтарсан хяналт хийх чиглэлээр 2 удаагийн уулзалт зохион байгуулж, хамтарсан удирдамжийн хүрээнд 79 аж, ахуйн нэгжийг хяналт шалгалтад хамруулж, 11 заалттай 3 албан шаардлага, бүтээгдэхүүний дүгнэлт 7, 2	90

				тогтоолыг хэрэгжүүлэн ажилладаг.	хамтран ажиллах төлөвлөгөөг бүрэн хэрэгжүүлсэн байна.	иргэн, 2 аж, ахуйн нэгжид 6.6 сая төгрөгийн торгуулийн арга хэмжээ авч, 1 нэрийн 9 ширхэг зөрчилтэй бүтээгдэхүүнийг орон тооны бус зөвлөлд шилжүүлсэн. Хяналтын үйл ажиллагааг сайжруулах, хамтран ажиллах чиглэлээр ЦЕГ-ХТТГ, НПГ, НЭМГ, ЭМДЕГ-тай хамтарсан 1 удаагийн уулзалт хийж, санал солилцсон. Мөн орон нутгийн байцаагчид аймгийн Прокурорын газраас зохион байгуулсан холбогдох сургалтад хамрагдаж, мэргэжил арга зүйн чиглэл авсан.	
--	--	--	--	--	---	---	--

Төлөвлөгөөг хянасан:

.....

(албан тушаал)

Төсвийн Ерөнхийлөн захирагч

...../...../

(гарын үсэг)

Тэмдэг

.....

(огноо)

Төлөвлөгөө тайлагнасан:

.....

(албан тушаал)

Төсвийн Шууд захирагч

...../...../

(гарын үсэг)

Тэмдэг

.....

(огноо)